

parlamenti KÖZLÖNY

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET HIVATALOS LAPJA

XIX. ÉVFOLYAM

5. SZÁM

2009.

JÚNIUS 30.

12 OLDAL

Ára 2 lej

ISSN 1583 - 5782

NYILATKOZAT

2007. december 7-i rendkívüli ülésén a Királyhágómelléki Református Egyházkerület Közgyűlése határozatban mondta ki és hagyta jóvá, hogy „európai parlamenti szolgálatom idejére a püspöki tisztség viselését, valamint püspöki jog- és hatásköröm gyakorlását... Csúry István püspök-helyettesre ruházom át”.

A 2007-2009 közötti időszakra terjedő európai parlamenti csonka ciklus lejártával ez a szabályozás elvesztette érvényét.

A következő, teljes EP-ciklusra való megválasztásom nyomán kialakult új helyzet rendezése ügyében szintén az Egyházkerületi Közgyűlés volt hivatott dönteni. 2009. június 19-i rendes ülésén Egyházkerületünk legmagasabb szintű testülete jóváhagyólag tudomásul vette a püspöki tisztségről való lemondásomat, és Egyházunk Kánonjának előírásai értelmében – a folyamatban lévő egyházkerületi ciklus (2005-2010) hátralévő időszakára terjedően (2009-2010) – időszaki választást rendelt el.

A választás kiírásáról és lebonyolításáról 2009. július 17-i, rendkívüli kihelyezett ülésén, Érmihályfalván – szintén – az Egyházkerületi Közgyűlés fog intézkedni.

Lemondásom a Közgyűlés időpontjában fog hatályba lépni. Ezen időpontig a 2007. december 7-i átmeneti szabályozás marad érvényben.

Lemondásom legfőbb indoka: az új EP-mandátumom megszerzése nyomán kialakult új helyzet. Másfél évvel ezelőtt, a csonka ciklusra való tekintettel, az Egyházkerület – értelemszerűen – átmeneti megoldásban gondolkodott. Minekutána viszont az ideiglenes állapot – újraválasztásom által – véglegessé vált, az egyházkerületi ciklus hátralévő részére „címezets” püspökségemet indokolatlan volna fenntartanom.

Ezzel párhuzamosan Csúry István helyettes püspök tisztségének ideiglenességét sem kívánatos az eredetileg kitűzött időn felül meghosszabbítani. Az egészséges felelősségmegosztás elve szintén az új helyzetnek megfelelő törvényes rendezés mellett szól.

Köszönet illesse az egész Egyházkerületet, gyülekezeteit, híveit és lelkipásztorait, valamint vezető testületeit, nem utolsósorban pedig Csúry István szolgátsámat és munkatársaimat az átmeneti időszakban végzett szolgálatukért.

Köszönet azért a bizalomért, mely tizenkilenc évvel ezelőtt az Egyházkerület élére állított – utóbb pedig az Európai Parlamentbe juttatott. Anyaszentegyházunk és Nemzetünk értékeit és érdekeit külső formájában megváltozott szolgálatom további idejében is ugyanazzal a hitbeli elkötelezettségükkel kívánom képviselni, mint annakelőtte.

Jövendőnkre nézve álljon itt Salamon király bölcsességének szava: „Ahol nincsen vezetés, elvész a nép. A megmaradás pedig a sok tanácsos által van” (Péld 11,14).

Nagyvárad, 2009. június 22.

TÓKÉS LÁSZLÓ
püspök

TÓKÉS LÁSZLÓ LEMONDOTT A PÜSPÖKSÉGRŐL

Tókes László a Királyhágómelléki Református Egyházkerület mai, 2009. június 19-i rendes nyári Közgyűlésén benyújtotta lemondását püspöki tisztségéről.

Mint ismeretes, 2007-ben, az év végi közgyűlés határozata értelmében Tókes László EP-képviselőségének csonka mandátuma idejére a püspöki jogkörét Csúry Istvánra ruházták át, aki helyettes püspökként irányította az Egyházkerületet. Tókes László azóta a külügyi és ökumenikus képviselőlet láta el, valamint fenntartotta magának az ígértetés jogát is.

Jelen helyzetben, amikor teljes értékű, ötéves mandátumot nyert el az erdélyi választók jóvoltából – Tókes László megfogalmazásában –, „nem volna való, hogy továbbra is fenntartsuk a »felelős« helyzetet”. 2007-ben nem látszott, mi fog történni 2009-ben, ezért akkor ez a lépés szükségesnek mutatkozott, de ma már lezárult az első fejezet, és sem szükségesnek, sem indokoltnak, sem helyesnek nem tartja ezt a felállást. Külön kiemelte és megköszönte Csúry István helyettes püspök nehéz szolgálatát.

A leköszönő püspök az elismerés hangján szövegezte az Egyházkerület segítségéről, illetve a lelkipásztorok támogatásáról az erdélyi magyarság európai képviselőletét biztosító korteshadjárat során; a lelkesek nem voltak kicsinyesek, szűkkeblűek, nem viselkedtek „szektás módra”, amikor az erdélyi magyar közösségünk nemzetközi képviselőletéről volt szó – mondotta –, tudatosították, hogy az európai parlamenti képviselőlet mind nemzeti közösségünknek, mind pedig az Egyházkerületnek fontos.

A KRE Közgyűlése elfogadta Tókes László lemondását. Ezután egy hónapos „felmondási” idő következik, amely alatt Tókes László lezárja a rendszerváltástól tartó püspöksége időszakát. Majd időközi választáson egy teljes jogkörű püspököt választanak egy évre, utána 2010 októberében az egyházkerület kebelében általános tisztújításokra kerül sor, amely alkalmából megválasztják a teljes – hatéves – mandátumú új püspököt.

Nagyvárad, 2009. június 19.

TÓKÉS LÁSZLÓ
EP-képviselő
sajtóirodája

Trianoni gondok és gondolatok

1920. június 4. – a trianoni béke. Magyarország történelmének talán legnagyobb tragédiája, a világtörténelem egyik legnagyobb szűgyene. A béke értelmében az ország területéből leszakított részeket öt ország kapta: Románia Erdélyt, Ukrajna Kárpátalját, Szlovákiához Felvidéket csatolták, Ausztria Nyugat-Magyarországgal gazdagodott és Jugoszláviának Délvidéket juttatták.

Az ország területe 283 ezer négyzetkilométerről 93 ezerre csökkent. Elvesztett az anyaország népességének kétharmada: 1,7 millió magyar került Romániához, 1,1 millió Csehszlovákiához, 450 ezer, Jugoszláviához, 25 ezer pedig Ausztriához.

A győztesek a legyőzöttek meghallgatása anélkül határoztak, majd kijelentették, hogy a meghozott határozatok megváltoztathatatlanok. Tartalma és szóhasználatára szerint diktátum, melynek soha egyetlen pontját – Magyarországon kívül – senki sem tartotta be.

Trianont – Vecseklői József hasonló című könyve alapján – nemzetgyilkossági kísérletnek minősíthetjük. Benne volt Magyarország állami létének felszámolása, s noha ezt a szövetségesek is túlságosan kockázatosnak tartották, szándékosan olyan feltételeket diktáltak, melyekről eleve tudták, hogy a magyarság számára elfogadhatatlanok.

Gróf Apponyi Albert – és vele a magyarság döntő többsége – nem volt képes elfogadni ezt a nemzetgyilkosságra irányuló diktátumot. Jól látták azt, hogy az ország harmadára csonkolása nemcsak kifosztja, működésképtelenné, védhetetlenné teszi azt,

hanem végérvényesen megpecsételi a magyarság sorsát. A lelki trauma mellett még meg sem említettem a gazdasági és kulturális vesztésüket, sérüléseiket.

A diktátum elfogadása meghosszabbította csupán a nemzet agóniáját, míg az el nem fogadása az azonnali nemzethalál beteljesülésével fenyegetett. A Kárpát-medencét átfogó történelmi Magyarország szétdarabolásával Közép-Európa elvesztette politikai, kulturális és gazdasági jelentőségét, s nemhogy riválisa nem lehetett a nyugati fejlődésnek, de kiszolgáltatottá vált a nyugati és az azok mögött rejtőző nemzetközi érdekekkel szemben. Ez az érdekszféra dobta Közép-Európát – jórészt szabadkőműves közbenjárásra – a szovjet rendszer karjába, s kényszerítette lakosságát a sztálinista lágerbe.

Közép-Európa stagnálása volt a Nyugat szabad fellendülésének az ára. A Nyugat ugyanolyan hamis pénzzel fizetett, mint a sovinszta ideológiák, melyek jelentéktelen kis országok lakóival álmodtattak abszurd és irreális nagybirodalmi álmokat; és miközben területgyarapítással ámitottak, éppen a mindenki számára kártékony és alkalmatlan határokkal állították fel saját haladásuk korlátait.

Ha végiggondoljuk, hogy milyen életszínvonalat találnánk a Kárpát-medencében, ha háborúktól megkímélve, szétdarabolás nélkül, töretlenül halad a polgári fejlődés útján, és milyen gazdasági súlya, politikai tekintélye lenne most Európában, akkor nincs mit vitálni az akármilyen nemzetiségű lakóinak egymással.

(Folytatása a 2. oldalon)

Érsemjén: megújulás vagy botrány?

TILTAKOZÁS

Az Érsemjéni Református Egyházközség kebelében tartott, 2009. június 1-jei, Pünkösöd másodnapján ünnepelésünkre sötét árnyékok vetett a Balazsi József helyi RMDSZ-es polgármester közösségi vezetőhöz méltatlan, fenyegető fellépése.

Méltatlan egy igehirdetési szolgálatra érkező püspök útját állni, rejtett zsarolással arra „kérni”, hogy ne a paplakba, hanem előbb a polgármesteri hivatalba menjen be, mert ellenkező esetben „cirkus lesz”. Elítéljük, hogy fenyegetését valóra is váltotta: néhány jóhiszemű, de a végletekig felhargult helyi lakos, köztük a polgármesteri hivatal hat alkalmazottja, illetve hét érsemjéni református presbíter zászlós-transzparenses-hangosbeszélés „tüntetés” vezényelt ki a templom szomszédságában lévő közösségi otthon teraszára.

Tovább súlyosbítja a helyzetet az a körülmény, hogy az egyházi esküjükhöz hűtlenné váló, saját egyházközségüket támadó hét presbíter élén Keresztúri Lajos presbíter, helyi RMDSZ-elnök állott.

Érsemjéni ünnepelésünk egy tisztázó jellegű, őszinte hangú, testvéri beszélgetéssel is véget érhetett volna a templomban. Az erdélyi magyar közéleti összefogás jó reménységével érkezünk Érsemjénbe, ám a helyi RMDSZ-nek láthatólag a békétlenség, a feszültségkeltés volt a célja.

Mivel a Gyülekezet kebeléből érkező, konfliktushelyzetre utaló jeleket megoldásra váró belügyként kezeltük, ezért nem hívtuk meg a sajtó képviselőit az érsemjéni alkalomra. A szándékos botránnyelést látván viszont kötelességünknek tartjuk egyházkerületünk híveit és a közvéleményt is tájékoztatni a kialakult helyzetről.

Tiltakozásunk mellékleteként két iratot tártunk ezen a helyen a nyilvánosság elé.

Az első dokumentum egy, a május 22-i, debreceni összerreformátus ünnepség résztvevői között terjesztett irat, melyet az „Érsemjéniek, megújulást kereső reformátusok csoportja” jegyez. A helyi polgármester által népszerűsített irat tartalma egyrészt igaztalan, másrészt cinikus, annak elképesztő javaslatai egész Egyházunkra rossz fényt vetnek.

A második dokumentum egyenesen csúfot űz az erdélyi magyar autonómiáért és a szabad anyanyelvhasználatért folytatott, széles körű összefogással megvalósítandó küzdelemből: Kazinczy Ferenc születésének 250. évfordulóján szülőfalujának RMDSZ-es magyar polgármestere a magyar református egyházkerülethez ékes román nyelven intéz folyamodványt az egységes református gyülekezet kettészakítása tárgyában.

Pünkösöd lelkületéhez, az erdélyi Magyar Összefogás eszményeihez, illetve az előttünk álló feladatok elvégzéséhez méltatlanként tartjuk az érsemjéni RMDSZ tiszt- és tisztségviselőinek botránnyos megnyilvánulásait, és a megyei és az országos RMDSZ-vezetőség azonnali fellépését sürgetjük a botránnyos helyzet megoldása és lezárása érdekében.

2009. június 1.

TÓKÉS LÁSZLÓ
püspök, EP-képviselő

KOVÁCS ZOLTÁN
főgondnok

KÖZLEMÉNY

Pünkösöd másodnapján, 2009. június 1-jén délután, Érsemjénben hirdette Isten Igéjét Tókes László püspök, európai parlamenti képviselő. Az Apostolok Cselekedetei 20,28 alapján tartott ünnepi igehirdetés a Szentlélek összetartó erejének példázataival arra buzdította az érsemjénieket, hogy minden erejükkel az összefogás útját igyekezzenek munkálni. A közösségi – egyházi és világi – vezetők felelőssége, hogy vélt vagy valós sérelmeiken felülemelkedve, kizárólag a reájuk bízottak javát keressék, mindenek fölött a „nyáj” érdekeire legyenek tekintettel. Márton Áron katolikus püspök éppen 60 éve tartotta utolsó beszédét a csiksomlyói búcsún, az összmagyarság legjelentősebb vallási és nemzeti ünnepeinek egyikén, mielőtt a kommunista hatóságok betöltötték azt. Beszédében „ostromlott várhoz” hasonlította erdélyi magyarságunk helyzetét. Húsz esztendővel ezelőtt ugyanilyen ostrom alatt állott Temesvár és „erdélyi Sionunk”. Mindez – változott formában – jelenlegi helyzetünkre is érvényes. Nem hagyhatjuk tovább gyöngíteni, egymástól elszakítani a krisztusi nyáját, hanem a Szentlélek erejével azon kell lennünk, hogy mindnyájan visszatérjünk egymáshoz és Istenhez.

Krisztus „nyája” összetartásának parancsa fokozott jelentőséggel bír Érsemjénben, ahol a helyi polgármester jó ideje hadjáratot folytat a református egyházközség, illetve annak lelkipásztora ellen. A helyi hatóság magatartása a régi kommunista időkre emlékeztet.

Idén januárban az Ermelléki Egyházmegye Fegyelmi Bizottsága elutasította a Fülöp János érsemjéni lelkipásztor ellen benyújtott panaszt, és elejtette az ellene indítandó fegyelmi eljárás kezdeményezését. A végzés ellen benyújtott fellebbezést az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság tárgyalta másodfokon, és május 12-i, végleges és jogerős határozatában kimondta, hogy a benyújtott panasz alaptalan, ezért nem képezi fegyelmi eljárás tárgyát. Ezt követően a polgármester 2009. május 18-i keltetésével folyamodványt intézett Egyházkerületünkhöz, az érsemjéni református gyülekezet kettészakítása, egy új gyülekezet alapítása tárgyában.

Az ünnepi istentiszteletet követően Egyházkerületünk Elnöksége éppen ezért nyílt megbeszélést rendezett a templomban, Antal János előadó-tanácsos vezetésével.

Kovács Zoltán egyházkerületi főgondnok bevezető beszédében arra hívta fel a figyelmet, hogy egyházzunk belső törvényeit és kanonikus rendjét mindenkinek tiszteletben kell tartania, a gyülekezet megosztását, illetve új gyülekezet létrehozását pedig csak a presbitérium kezdeményezheti fölöttes hatóságainál.

Barabás János, a Magyar Köztársaság kolozsvári konzulja reménységének adott hangot, hogy a magyar nemzet határokon átvelő egységesülési törekvéseinek idején nem darabolódik fel az érsemjéni kisközösség.

Tókes László püspök, EP-képviselő az érsemjéni Polgármesteri Hivatal rendhagyó megkeresésének részleteit ismertette, majd azt a május 22-i, debreceni Református Nagytalálkozón terjesztett, álságos szórólapon mutatta be, melynek egyetlen célja a botránnyelést az érsemjéni helyzet ürügyén.

A templomi közgyűlés ideje alatt az „elégedetlenkedők” mintegy harmincfős csoportja a közeli művelődési ház teraszán „demonstrált”. Ahelyett, hogy a gyülekezeti közösségben, őszinte testvéri módon terjesztették volna elő panaszait, és kerestek volna megoldást azokra – órákon át hangosbomlóval zavarták az istentiszteletet és az azt követő megbeszélést.

Az érsemjéni gyülekezet védelmébe vette választott lelkipásztorát, elhatárolódott a botránnyeléstől és elítélte, hogy a 27 érsemjéni presbíterből hét a polgármester vezényelte, kinti botránnyeltes résztvevője. Rákosi Jenő ermelléki egyházmegyei főjegyző felvetése nyomán a Közgyűlés kijelentette, hogy amennyiben az áldatlan helyzetnek nem vetnek véget, fontolóra veszik az érintett presbíterek és a polgármester elleni egyházi fegyelmi eljárás beindítását.

Ványi Attila főgondnok és Szellő Sándor gondnok azt üzenete a kinti hangoskodóknak, hogy továbbra is nyitva áll az templomajót előttük, és szeretettel várják őket vissza a gyülekezet kebelébe.

Egyházkerületünk Elnökségének a mai, érsemjéni incidens elleni tiltakozását közleményünkhez mellékeljük.

2009. június 1.

A KIRÁLYHÁGÓMELLÉKI
REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET
TÁJÉKOZTATÁSI SZOLGÁLATA

Érsemjéni, megújulást kereső reformátusok csoportja

TISZTELT ALKOTMÁNYOZÓ ZSINAT!

Követeljük, a magyar református egyház térjen vissza az alapokhoz, úgy mint azt reformátor ősünk elgondolták. Tiltakozunk a Királyhágómelléki Egyházkerület diktatórikus döntései ellen.

Tiltakozunk a KREK Fegyelmi Bizottságának 511/2009 számú döntése ellen.

Kérjük az alkotmányozó Zsinatot, tegyen lépéseket, hogy az Érsemjén-i ügy igazi kivizsgálásra kerüljön és külső ráhatás nélkül döntsenek ügyünkben.

Követeljük, hogy a zsinat-prezbiteri elnyerje el az igazi szerepét az Egyház vezetésében!

Követeljük, vizsgálják felül, hogy helyese-e egy lelkipásztort nyugdíjazásáig egy gyülekezetre

erőszakolni, azzal az egyszerű érveléssel, hogy meglett választva!

Kérjük, határozzanak, hogy egy lelkipásztor is egy mandátumra legyen megválasztva a gyülekezet által, úgy, mint a Püspök.

Kérjük, a magyar református egyházunk bölcs vezetőit, hogy most, amikor úgy néz ki, hogy sikerül egyesíteni, amit Trianon szétszakított, ne engedjék, hogy olyan papok szétszakítsák, akik nem méltók református lelkipásztori címet viselni.

Érsemjén, 2009. május 22.

(A szöveget változtatás és javítás nélkül közöljük. A helyesírási hibák az eredeti szórólapon is így szerepelnek – szerk. megj.)

Szabadságot, demokráciát, autonómiát Erdélynek!

Több mint tízezren vettek részt a marosvásárhelyi tiltakozó nagygyűlésen

Azt üzenjük mi, Székelyföld, Erdély magyar népe: Erdélyt nekünk nem lehet ideadni, mert Erdély nem a románoké, hanem a miénk, a miénk is, Erdély a közös tulajdonunk! Húsz éve próbálják a magyarságot letiporni, elűzni, de nem sikerült, és most sem fog sikerülni, mert nem hagyjuk visszafordítani a történelmet – hangsúlyozta Markó Béla szövetségi elnök szerdán, a Marosvásárhelyen tartott nagygyűlésen.

Az RMDSZ és az EMNT felhívására közel tízezer gyűltek össze Székelyföld fővárosában, Marosvásárhelyen, a magyar intézményvezetők leváltása elleni tiltakozású tartott rendezvényen. Sokan székely népviseletben, RMDSZ és székely zászlókkal érkeztek a központi térre, ahol Markó Béla szövetségi elnök mellett többek között Tőkés László, az EMNT elnöke, valamint a két szervezet számos vezető tisztségviselője is részt vett.

Beszédében az RMDSZ elnöke felidézte a húsz évvel ezelőtti marosvásárhelyi magyar jogkövetelő megmozdulásokat, amelyekben Sütő András magyar közíró vezetésével a kétnyelvű feliratokért, magyar iskolákért, jogaiért szólalt fel a magyarság. – Akkor is megpróbáltuk mindent, hogy a reményt megfojtsák, hogy akaratunkat szétporlasszák. De nem sikerült! Az elmúlt húsz évben sorra megvalósítottuk mindazt, amit akkor célul tűztünk ki – mutatott rá a szövetségi elnök, aki felidézte azt is: 1990 márciusában a magyarok ellen tüntetők azt kiabálták, hogy „inkább meghalunk, minthogy Erdélyről lemondjuk, mint-hogy Erdélyt a magyaroknak adjuk!” Erdélyért nem meghalni kell tisztelt magyarok és tisztelt románok! Erdélyért élni kell, küzdeni kell, határozottnan, céltudatosan: azt üzenjük mindenkinek, a miniszterelnöknek is, hogy Erdélyt többet érdemel! – mondta.

A szövetségi elnök leszögezte: a magyarságnak ma is sikerülni fog kilábalnia nehéz helyzetéből, ha összefog, ha egységes marad, így teremthető meg az autonómia is.

– Ostobák a román politikások, ostoba a román kormány, amely nem látja, mit tesz azzal, hogy vissza akarja fordítani a történelmet, amely nem látja, hogy semmi értelme a feszültségkeltésnek. Ostobák azért, mert nap mint nap azt bizonyítják Székelyföld népének, egész Erdélynek, hogy ebből a helyzetből a megnyugtató, végleges stabil jövő éppen hogy az autonómia! Erdélynek sokkal nagyobb szabadságot, sokkal nagyobb demokráciát, és az erdélyi régióknak autonómiát! Ez a megoldás! – összegzett Markó Béla szövetségi elnök.

Tőkés László EP-képviselő beszéde elején üdvözölte a megjelent csángómagyarokat, akiknek még a létét is tagadják a posztkommunista Romániában. Idézte: „Vagyok, aki voltam, // s leszek, aki vagyok”. A múlt, jelen és jövőndő hármasságában önanonosságunk történelmi időbeliségének és egyben önmagunkhoz való hűségünk időfelettségének egyetemes érvényű megfogalmazása – hangsúlyozta a püspök, majd alkalmazta a mai Kárpát-medencei magyarokra: embernek kell maradnunk az embertelenségben, embertelenedő korunkban, jelentette ki, hívőnek és kereszténynek egy hitében kikézdett, keresztény gyökereiben megingatott szekuláris Európában, és magyarnak kell maradnunk az újra feltámadó kommunista internacionalizmus

és a neoliberális kozmopolitizmus kettős szorításában. Embernek, kereszténynek és magyarnak kell maradnunk a pánrómán és pánoritodox homogenizációs politika diszkriminatív, kisebbség- és magyarellenes gyakorlatot folytató Romániában. Trianon 89. évfordulóján, áldott emlékeztető Márton Áron erdélyi püspök bebörtönzésének 60. évfordulóján, Szoboszlay Aladár és társai kivégzésének hetedik évztedében, a temesvári felkelés és a berlini fal leomlásának 20. évfordulóján ez ellen emeljük fel szavunkat a fél évszázados születésnapját nemrég ünneplő egyesülő Európában. Abban az Európában, emelte ki a Magyar Összefogás Listájának vezetője, amelybe a választók által adott erővel készülnek most a jelöltek. Aki rájuk szavaz, mondta Tőkés László, az újra feltámadó nacionálkommunizmus, a kisebbségellenes intolerancia, az etnikai diszkrimináció, az emberi méltóságunkban sértő magyarellenesség ellen szavaz. Aki rájuk szavaz, az emberi jogok, a demokrácia és a jogállamiság, a közösségi jogok, a magyar kisebbségi önrendelkezés, Erdély autonómiája, Székelyföld területi autonómiája és a csángómagyarok mellett voksol – sorolta Tőkés.

Itt megemlítette: Szlovákiában, Pozsonyban épp ezekben a pillanatokban gondolkodik a parlament azon, hogy kitiltsa Orbán Viktort Szlovákia területéről, mert – amint Csáky Pál, a Magyar Koalíció Pártjának elnöke mondotta – a szlovák kormány a volt kommunista SMER indítványára újra elővette a magyar kártyát, és meg akarja félemlíteni a felvidéki magyarokat Orbán Viktor elnök bűnbakká való kikialtásával, illetve az MKP törvényen kívül való helyezésének kezdeményezésével. A jelenlévők szolidaritást vállaltak a felvidéki magyarokkal.

Tőkés rámutatott: a forгатókönyvek, amelyek a volt kisantant országában életbe léptek, kísértetiesen ismerősek, mind a kommunista reflexek túlélését bizonyítják. Romániában a „kormánypart programjának gyakorlatba ültetése miatt” váltják le a magyar intézményvezetőket – ez pont olyan, mint amikor „Pártunk és kormányunk” irányelveit erőszakolták. Szerbia, Szlovákia, Románia, Magyarország, Ukrajna – „világ kommunisztái, egyesüljetek”, – fogalmazhatnánk meg az aktuális Kárpát-medencei politikai mozgások lényegét.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke ismételt hangsúlyozta: nemzetköziesíteni kell a magyar kérdést, Európa elé kell vinnünk problémáinkat. Ezért kell vasárnap, június 7-én elmennünk szavazni. Egy a nemzet! Legyen NÉGY! Éljen az Unió, Erdélyyel! – zárta a beszédét Tőkés László.

A régi mondas szerint, akik egy csónakban ülnek, azoknak békében kell eljutniuk a partra – indította beszédét Kelemen Hunor, az RMDSZ ügyvezető elnöke, aki szerint az erdélyi magyarság is egy csónakban evez. „Mi is próbálunk eljutni arra a partra, amely az autonómiát jelenti. Az összefogás azért jött létre, hogy egy irányba evezve eljussunk közösen a partra. Vannak olyanok, akik velünk ülnek a csónakban, de nem eveznek. Arra kérem őket, hogy ne üssenek léket a csónakon, mert külön-külön nincs esélyünk kijutni a partra. Ezt az üzenetet vigyék el Erdély minden szegletébe, és akkor biztosak lehetünk a

sikerben, közös sikerünkben” – fordult a közöshöz Kelemen Hunor, majd színpadra szólított a Magyar Összefogás jelöltjeit.

Winkler Gyula beszédében felidézte a kampánykört tapasztalatait, kiemelve, hogy mindenütt érzékelték a magyar tisztségviselők leváltása miatt kialakult felháborodást és aggodalmat. „A Bánságban, Dél-Erdélyben, de ugyanígy a Szilágyásban és a Partiumban, mindenütt egyformán tiltakozunk, egyformán jogtiprásnak érezzük. Szórványvidéken talán attól súlyosabb, ha megfosztanak az utolsó magyar tisztségviselőktől is, mert az általuk vezetett intézményekben sokszor ők voltak az egyedüliek, akikhez közösségünk fordulhatott, ők voltak az egyedüliek, akiktől közösségünk remélhette, hogy segítenek a mindennapos gondok megoldásában” – mutatott rá a helyzet súlyosságára Winkler, hozzátéve, hogy a tiltakozás akkor lesz erőteljes és legitim, ha vasárnap sokan választják a tulipánt.

Sógor Csaba a trianoni döntés tragédiáját képletesen a kézzől levágtott ujjaknak nevezte, utalva ezzel a szétszakított magyar nemzetre. „Ma a tíz ujjunkból hetet visszavarrtak, hármát még nem sikerült. A horvátországi, vajdasági és kárpátaljai magyarok még várnak az uniós csatlakozásra. Aki június 7-én otthon marad, az azt akarja, hogy ismét levágják az ujjainkat. Aki magyar és nem megy el szavazni, vagy nem a tulipánra üti a pecsétet, az megerősíti a trianoni békediktátumot” – hangsúlyozta Sógor Csaba. Az európai parlamenti képviselő kifejezte meggyőződését, hogy június 7-én minden magyar tudja, hogy hol a keze és hol a szíve. „Ne féljünk megfogni egymás kezét, közös jövőnkért, a Kárpát-medencei magyarságért” – biztatótt Sógor Csaba.

Szilágyi Zsolt EMNT-alelnök, a Magyar Összefogás Listájának negyedik helyezettje rákérdezett: mi a normális? Normális, hogy Romániában tagadják a csángók létét, történelmi egyházaink nem kapták meg vissza az állam által elrabolt épületeiket, hogy azért váltják le a közintézmények vezetőit, mert magyarok? Normális, hogy miközben Temesvár huszadik évfordulóján az amerikai kongresszus alapítványa szabadság-éremmel ismeri el Tőkés László érdemeit, Romániában még csak forradalmár státusát sem hajlandó elismerni a mindenkori hatalom? Európában nem ez a normális. Európában az a normális, hogy léteznek jól működő autonómiák. Hát legyen az a normális, hogy Székelyföldnek parlamentje legyen, hogy Székelyföldnek kormánya legyen, saját kebelünkől választott vezetői legyenek. Európában az a normális, hogy az erdélyi magyaroknak kulturális autonómiája legyen. Egészséget, autonómiát! – köszöntötte az összeresegletteket Szilágyi Zsolt.

A jelöltek beszédeit követően Kelemen Hunor, a 2009-es európai parlamenti választások kampány-koordinátora színpadra szólította a Magyar Összefogás összes jelöltjét, a megyei és a városi önkormányzatok vezetőit, valamint a szövetségi elnököket. Markó Béla és Tőkés László közösen „ütött pecsétet” a kinagyított szavazólapon szereplő tulipánra.

Újra mandátumot nyert Tőkés László!

EURÓPAI PARLAMENTI VÁLASZTÁSOK 2009.

KÖZÖSSÉGVÁLLALÁS

– Az európai parlamenti választások elé –

Református Egyházunk életében a 2009-es esztendő a közösségvállalás jegyében alakul. A Kárpát-medencében élő reformátusok május 22-én a debreceni Alkotmányozó Zsinat határozatát elfogadva kinyilvánították szétszakíthatatlan egységüket, amely befogadó teret nyit minden más kontinensen élő hittestvér előtt. Történelmi előzménye van az egységtörekvésnek, amelynek összes sikeréből és kudarcból illik a holnapot remélőknek tanulniuk. A közösségépítés vállalkozásában tapasztalatot szerző reformátusoknak különösen reményeltük az Erdélyben élő magyarok többszámú politikai kórusának összhangja és közös fellépése. Öröm számunkra a harmónia, amit a szölamok különféle hangmagasságban szólaltatnak meg, de mindig figyelemes az együttthang-

zás szépségére. Imádkozunk együtt azért, hogy semmi ne tegye tönkre a csodálatos dallamot, amit az erdélyi magyarok énekelnek Európának, minden magyarnak és a velünk együtt élő nemzeteknek. Ne felejtjük el, hogy ahányan elmegyünk az Európai Parlament képviselőjelöltjeire szavazni, annyian hitelesítjük az erdélyi harmóniát, annyian küzdünk annak megőrzéséért. Ugyanakkor annyian leszünk és maradunk azokkal szemben, akik hamis hangokkal ennek az egységnek ellenébe lépnek. Legyünk sokan, hogy Európában Erdély hangját elismeréssel fogadják.

2009. június 4.

CSÚRY ISTVÁN

Nyilatkozat

Az európai parlamenti választásokon elért eredmény, a 2007-ben megszerzett három képviselői hely megtartása a Románia számára kettővel kevesebb helyet biztosító EP-képviselő arányai között az erdélyi magyarok közös sikere.

Sajnálatos, hogy a Magyar Összefogás listájáért végzett közös munka mellett az ellenérdekelte csoportok aknamunkája is eredményesnek mondható. A negyedik hely megszerzése azért hiúsult meg, mert többen – nyíltan vagy burkolton – a választásoktól való távolmaradásra buzdították az erdélyi magyar szavazókat.

Keserű szájjal olvastuk a Magyar Polgári Párt (MPP) sajtóirodája által kibocsátott, 2009. június 9-i nyilatkozatot, amely csak és kizárólag az önös pártelnöki érdek és nem a magyar közösség érdeke alapján mond hamis és félrevezető ítéletet a Romániai Magyar Demokrata Szövetség (RMDSZ) és az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) közötti összefogás fölött, és próbálja lekicsinyelni az elért sikert.

„Nem lesz sikeres az összefogás” – emígy hangzott az „önbeteljesítő jóslat”, és érvényesülése érdekében az elnöki tiltórendeletektől kezdve, Tőkés László pártlapban való lejárásán át, a tudatos bojkottig terjedően számos eszközt bevetettek.

Erthetetlen, hogy a belső és külső legitimációs válságban szenvedő pártvezetés miért nem fogadja el a szavazatok által is alátámasztott eredményt, miért nem tud örülni az erdélyi magyar sikernek.

Ez annál is furcsább, mivel az MPP-sajtóiroda azt állítja: az „egypárti” lista nem, hanem csakis a „kétpárti” lista tud igazán „nemzeti” lenni. Annak tudatában, hogy az EMNT a megegyezés aláírása után, a jelölési folyamat közben a befutónak számító negyedik helyet felajánlotta az MPP számára, álláspontunk egyenesen képmutató, farizeusi.

Ahelyett, hogy a Magyar Összefogás jelöltjei közül négyen jutottak volna mandátumhoz és a Magyar Polgári Pártnak most lenne egy európai parlamenti képviselője, az MPP elnökségének hibás politikai döntése következtében egyel több, azaz harminc román, közöttük három (!) nagyromániai EP-képviselővel kell majd nemzetközi szinten is viaskodnunk. Ezt érték el szűkkeblű, pártos hozzáál-

lásukkal. Tegyük hozzá: az MPP megyei és helyi vezetőinek nagy része, tagságának és szimpatizánsainak többsége felülbírálta az elnöki dekrétumot, és cselekvően támogatták az erdélyi magyarok európai képviselőit. Köszönet érte!

Hasonló gáncsoskodást és közvetett bojkottot tapasztaltunk a bihari RMDSZ egyes vezetői részéről, akik nemcsak a kampány „takaréklángon tartását” valószínűsítették meg, de a szavazás napján tett nyilatkozataikkal a saját szervezetük érdekei ellen is cselekedtek. Akik ezt tették, akarva-akaratlanul a Nagy-Románia Párt, Vadim Tudor és Gigi Becali táborát erősítették.

Sajnos beigazolódtott, amit a korteshadjárat során mindvégig hangoztattunk: június 7-i szavazásunk csak a 2004. december 5-i népszavazáshoz fogható. Aki nemmel szavazott, vagy nem szavazott, az akaratlanul is a román nacionalisták – a Nagy-Románia Párt – malmára hajtotta a vizet.

Szerencsére szavazópolgáraink ennél bölcsőbbnek bizonyultak, és mind Bihar megyében, mind pedig Erdély más megyéiben mozgósítanunk sikerült soraikat.

Habár az EMNT és annak az elnöke, Tőkés László által javasolt, a politikai-közeleti szereplők minél teljesebb körét lefedő nemzeti jelöltlista csak részlegesen valósult meg, az összefogás, a táborok közötti koalíció gondolata végre első ízben öltött konkrét formát, és bizonyult eredményesnek.

Az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórum jó keretét biztosíthat az erdélyi magyar politikai és társadalmi sokszínűség hasznosítására, a magyar erők közötti konszenzus kialakítására. Nemzeti érdekeink képviselése, a magyar ügy sikere Erdélyben, Bukarestben, Brüsszelben azon áll vagy bukik, hogy a belső sokszínűség, a pluralizmus megtartásával sikerül-e az összefogást megtartani, az együttműködést tovább folytatni.

Június 7-e a bizonyíték reá: ha bízunk benne és teszünk érte, az erdélyi magyarok ügyét közös erővel előbbre vihetjük!

Nagyvárad, 2009. június 12.

Az EMNT vezetősége

Az Erdélyi Magyar Választókhöz

Tisztelt Honfitársaim!
Kedves Testvéreim!

Hajdanán háborúkban és csatákban döltek el a küzdelmek. Istennek hála, manapság nem kell a csatátra küldeni fiainkat – hogy vértük ontsák –, békés küzdelmeink téjje viszont épp olyan nagy, mint egykoron volt a háborúk.

Jogainkért, igazságunkért, szabadságunkért, boldogulásunk és felemelkedésünk, nemzetünk és erdélyi magyarságunk érdekében folytatott vértelen küzdelmünk egyik döntő fontosságú eseményének számított a vasárnapi európai parlamenti választás.

A hétköznapi hősiességével megvívott „csatában” hála Istennek nem vallottunk szégyent. Összefogásunk meghozta gyümölcsét, és három európai képviselője megválasztása által az erdélyi magyarság ismétletlen bebizonyította, hogy a számbeli súlyát (6,4%) jelentékeny mértékben meghaladó politikai súllyal (9%) rendelkezik a romániai társadalomban. Ez még akkor is, sőt még inkább igaz, hogyha figyelembe vesszük, hogy nagyobb összefogás esetén akár négy képviselőnk is bejuttathattuk volna az Európai Parlamentbe.

Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács nevében, valamint a nemzeti közösségünk megválasztott európai képviselőjeként ezúton mondok köszönetet az elnyert értékes szavazatokért mindazoknak, akik az Erdélyi Magyar Összefogás listájának jelöltjeit bizalmukkal megtisztelték, és hármunkat a nemzetek európai közösségének parlamentjébe bejutattak.

Erejük – a mi erőnk.

Bizalmuk felhatalmaz arra, hogy Romániában élő magyarságunk értekeit és érdekeit nemzetközi téren híven képviseljük, közösségi önrendelkezésünk megvalósításáért harcoljunk, és a Kárpát-medence egészére kiterjedő nemzeti összefogás útján céltudatosan tovább haladjunk. Ehhez kérjük valamennyi nemzet- és honfitársunk további támogatását – tudatában annak, amit nagy szabadságharcos Fejedelmünk, Bocskai István mondott: „minden bizodalunk legnagyobb erőssége az egysége, és az Istennek áldása is az egymást szeretőkön terjed bővebben.”

Nagyvárad, 2009. június 8.

TÖKÉS LÁSZLÓ
európai parlamenti képviselő,
az EMNT elnöke

Egyházi szekusügek terítéken

Döntenie kell a Királyhágómelléki Református Egyházkerületnek: mi legyen a püspöki beosztás sorsa. Tökés Lászlót ugyanis újra EP-képviselővé választották, lejár viszont Csűrű Istvánnak a megbízatása, akit Tökés László az előző, csonka EP-beli mandátuma idejére úgynevezett megbízott püspöknek jelölt ki. Jövő pénteken lesz döntés a továbbiakról, ekkor tanácskozik majd ugyanis az egyházkerület közgyűlése.

Tegnap Tökés László közölte: a döntés lényege az lesz, hogy visszavonul-e a püspökségtől, vagy marad a jelenlegi konstrukcióhoz hasonló megoldás. Az ő püspöki mandátuma egyébként 2010-ig szólna.

Szekusügek

Tájékoztatója második felében Tökés László jelezte: még mindig tart az egyházkerületben a sok éve elkezdett átvilágítási folyamat, amelynek során a volt titkosszolgálatokkal való együttműködést vizsgálják. Jelenleg öten dolgoznak ezen, és újabb eredményeik is vannak. Sőt, a téma újabb felvetésének aktualitást ad, hogy Bátori Gyula, a volt gencsi (Szatmár megye) lelkész beadványban kérte a Securitate Archivumait Vizsgáló Országos Tanácsot (CNSAS), hogy vizsgálja meg az ismét EP-képviselővé választott Tökés múltját – a CNSAS pedig ennek kapcsán arról tájékoztatta az utóbbit, hogy az átvilágítást meg is kezdi.

Ennek apropóján is, de az átvilágítási ügyek összegzésekként is dokumentumokat adott közre tegnapi tájékoztatóján Tökés László. Ezekből az derül ki, hogy – az ő összesítésük szerint – Bátori Gyula volt gencsi pap jelentett annak idején a Securitaténak, mégpedig Kovács Ferencz fedőnéven. A Tökésék által közreadott összesítésben ez szerepel Bátoriról: „1975-ben szervezték be Nagybanán. Beszűgői dossziéjában kártékonyan jelentett többekről, kollégáit sem kímélve (itt példának Veres-Kovács Attilát, Makai Lehelt és Csernák Bélát említik – szerk. megj.). Az utolsó rá vonatkozó adat 1985-ből való”

Informátorok papi palástban

Olyan pap is volt a Királyhágómelléknél, aki még 1989 után is jelentett a Securitaténak. Ezt és számos más konkrétumot tegnapi Tökés László püspök, EP-képviselő közölte váradi tájékoztatóján.

Folytatódik a Királyhágómelléki Református Egyházkerületen belüli átvilágítás – tudatta tegnapi sajtótájékoztatóján Tökés László. A püspök összegzését nyújtotta az eddig nyilvánosságra került ügyeknek (amelyekről annak idején mi is beszámoltunk), ugyanakkor újdonságokat is közölt. Kiadtak a tájékoztatóra egy olyan kimutatást, amelynek címe Egyes lelképásztorok viszonya a Securitatéhez, s amelyen hét lelképásztorral kapcsolatos információk szerepelnek, a titkosszolgálati dossziék tanúsága szerint.

A konkrétumok

A hetek között van például Bátori Gyula gencsi exlelkész, de szerepel rajta Fazakas Sándor is, akinek perverz módon egy másik pap nevére hasonlító fedőnevet adtak a Securál, így Herman néven jelentett. Ennél is lényegesebb elem, hogy Tökés László elmondása szerint Fazakas Sándor még 1989 után is jelentett a titkosszolgálatnak: a dokumentumok szerint az együttműködése 1991-ig tartott. A KREK összesítése szerint egyébként Fazakast 1975-ben szervezték be, külföldi tevékenységre készítettek fel, „a külföldi magyar irredenták ellenséges tevékenységének megismerésére és szétzúzására”, a Venus 2 akció keretében. Ilyenformán például Kanadában is járt az előző rezsim idején, megismerkedett ottani magyar kulcsfigurákkal, és jelentéseket írt magyar emigránsokról. Sőt, ezt követően a rendszerváltást megelőzően püspöki titkárrá avaszták.

Testvére, Fazakas László is szerepel az összegzésben, őt Kis János fedőnével foglalkoztatták. A dokumentumok szerint 1980-ban szervezték be, Tökésék azt írják róla mostani kimutatásukban, hogy „Az együttműködést ellenállás nélkül vállalta, alaposan és szorgalommal dolgozott a Securitaténak. Nem egyszerűen a titkosszolgálathoz, hanem a 0902-es belügyi katonai egység hálózatához tartozott. Mintegy ötven jelentést írt, és kilenc hónapra Skóciába tanulmányútra is mehetett, mivel megbízhatónak és őszintének tartották”.

Szerepel a tegnapi Tökés Lászlóék által kiadott listán a jelenlegi bihari püspöki lelkész, Szekeres Sándor is. Az ő fedőneve Iordănescu volt. Róla ezt írják: „Beszervezték, de a kezdetben írt pár jelentés után nem hajlandó együttműködni, ezért kizárják a szervezetből. Ezt követően mint ellenséges elemet figyelik. Megfigyelési dossziéja van”. A szóban forgó összeállításban szereplő további nevek: Csernák Béla, Pálfi József és Vincze Zoltán, azonban őket figyeltek, nem ők figyelték. A tegnapi tájékoztató Tökés mellett jelen volt két előadótanácsosa, dr. Hermán M. János és Antal János. Ők ahhoz az öttagú csoporthoz tartoznak, akik az egyházkerület részéről tovább tanulmányozzák a titkosszolgálati archivumokat. Elmondták: az átvilágítás folytatódik.

Nem maradt családban

Tökés László külön visszaemlékezett egy olyan esetre is, amikor saját családjukba férköztött be a titkosszolgálat. Volt sógoráról, vagyis leánytestvérének exférjéről van szó, aki a püspök szerint eleve azért nősült be a családba annak idején, hogy onnan jelenthessen. Bartha Tiborról van szó, aki Tökés László szerint már az esküvője napján is jelentést írt róluk, ezt követően pedig rendszeresen követte és adta tovább azokat a rendszerellenes terveket és egyéb fejleményeket, amelyekről kvázi családtagként első kézből értesülhetett.

SZEGHALMI ÖRS

(BIHARI NAPLÓ, 2009. június 13.)

Az önvizsgálatban mindenkinek szerepe van

Pálfi József Várad-réti lelképásztor véleménye Tökés László lemondásával és az átvilágítási folyamattal kapcsolatban

Tökés László lemondását sokféleképpen lehet interpretálni. Én folyamatában tekintek szolgálatára, amely visszanyúl a 80-as évek elejére, és így nem pusztán ezen a ponton válik érdekessé. Nekem meggyőződésem, hogy az Anyaszentegyház, a nemzet életében, a történelem színpadán minden ember a neki megfelelő, személyre szóló küldetést, feladatot kapja. Ha az Úristennek így tetszett, hogy Tökés László elsősorban püspökként eddig végezze a szolgálatát, akkor nyilván a mostani lemondás is az Ő akarata szerint való. Úgy gondolom, hogy Tökés László életét a politikai pályán is ugyanaz a hit és meggyőződés fogja tovább hajtani mint eddig. Ezt a fajta öntudatot és elkötelezettséget pedig az új pázsma miatt sem lehet eltéríteni a megkezdett úttól. A napokban történt cselekmények a demokratikusan felépített és működő egyház legitimációjával történtek. Református egyházunk pedig már régen felnőtt arra a szintre, hogy az ilyen új helyzeteket is bölcsen kezelje.

Az átvilágítás egy olyan folyamat, amely sokkal korábban kezdetét vehette volna, de a múlt vasfogának meglazításához, úgy tünik eddig kellett várni. Magát az átvilágítás kifejezést nem tartom szerencsésnek, de önvizsgálat és szembenézés nélkül nem lehet az új kor kihívásainak megfelelni adekvát módon. Az egész kérdés nagyon összetett, mivel az úgynevezett „doszarral” rendelkezők között voltak áldozatok és olyanok, akik a rendszer kiszolgálói, használói voltak. Nagyon nehéz az átvilágítást úgy elvégezni, hogy mindazokra az összefüggésekre rávilágítsunk, amelyek sok esetben még a szakvizsgálók előtt is „elrejtőznek”. A titkosszolgálati szervezetek felépítése, anatómiája azt mutatja, hogy a rendszert szövevényes, áttetszerű hálózatban működötték, jövőformáló szándékkal. Ezért az egyik legfontosabb kérdés az, hogy ma is kik a lánczemei a hálózatnak, és kik működhetnek közre a nemzet és az anyaszentegyház megrontásában. Amiről most beszélünk, az egy olyan istentelen, emberalatti rendszer ma is közöttünk élő terhe, amellyel együtt élünk, de Szentlelkes pásztori prudenciával, szakmai kompetenciával és tisztességes objektívással kezelve és megvizsgálva meg kell töltenünk, azaz helyére kell tennünk. Nekem különben meggyőződésem, hogy református egyházunkban hatványozottabban több a tisztességes ember, mint a tisztességtelen, és bennünk van elég bátorság ahhoz, hogy önmagunkkal szembenézzünk. Mivel közben a látható egyház esetlegességeivel és emberi vonásaival számolunk, közben Krisztusra tekintünk. Ebben a sebeket is ejtő „önvizsgálatban” mindenkinek helye és szerepe van. Egyértelműen kell hát beszélünk, mert „nem építhetünk egy paláston belüli és paláston kívüli világot”, nem játszhatunk kettős szerepet, játékot. Az egyenes beszéd és önmagunk ó és újemberének vállalása nem az emberek megbotránkoztatása, és az egyház szennyezésének kitergetése, mert a bűnét szív szerint megvallónak Krisztus „már” megbocsátott! Az ilyen embernek pedig nincs mitől, kitől tartania.

(erdon.ro, 2009. június 24.)

NEMZETPOLITIKAI RENDSZERVÁLTÁSRA VAN SZÜKSÉG

Legyen ez az év a felemelkedés, a változás és a kibontakozás éve az egész magyarság számára – mondta Tökés László püspök, EP-képviselő, az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke, aki a Kárpát-medencei magyarok közös európai képviseletét szorgalmazta a Fidesz XXIII., tisztújító kongresszusán, szombaton, Budapesten.

A határon túli magyarok képviseletében felszólaló Tökés Lászlót vastappal fogadták a Fidesz-kongresszus küldöttei a XII. kerületi Sportmax rendezvényközpontban tartott tanácskozáson. Tökés László arról beszélt, hogy az európai parlamenti (EP) választáson elnyert három mandátummal az erdélyi magyarság politikai súlya messze meghaladja számbeli súlyát. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács elnöke megköszönte Orbán Viktor Fidesz-elnöknek a kampányban nyújtott segítségét, és emlékeztetett: két évvel ezelőtt még erdélyi magyarok is kárhoztatták a Fidesz „beszélőását” az erdélyi magyarok ügyeibe – a kommunizmusból örökölt „be nem avatkozás politikájának” elvét viszont felülírja

az a Szabó Dezső-i gondolat, mely szerint minden magyar felelős minden magyarért. Ez nem csak lehetőség, hanem kötelességünk is – jelentette ki Tökés László.

Később úgy fogalmazott: újból bebizonyosodott, hogy Erdély nem a románoké, hanem azoké, akik lakják: így a magyaroké is. A politikus utalt Orbán Viktor 20 éve, Nagy Imre újratemetésén elmondott beszédére, amelyben azt mondta, hogy a hatodik koporsóban az akkori fiatalok következő húsz vagy ki tudja hány éve is ott fekszik.

Tökés László úgy vélte: ez az év a változás éve lehet, feltámadhat előre eltemetett múltunk. „Azt kívánom, hogy legyen ez az év a változás, a felemelkedés és a kibontakozás éve egész magyarságunk számára” – tette hozzá. Hangsúlyozta: összesen 27-en lesznek magyar képviselők a Kárpát-medencéből, és „ezzel már lehet valamit kezdeni”. Mint mondta, a szlovák parlament rendkívüli figyelme Orbán Viktor iránt, valamint Románia hasonló figyelme Solyom László iránt rávilágít arra,

hogy milyen fontos a Kárpát-medencei magyar képviselet megvalósítása az Európai Parlamentben. Megjegyezte, hogy az EU-ban hallunk például a cigányok és a melegek jogairól, helyesen, de a magyarokról senki nem beszél. Ezért van hát szükség a közös magyar képviselet létrehozására és megerősítésére – jelentette ki. Erős Európában reménykedünk, amely érvényesíteni tudja a kisebbségek jogait, és erős Magyarországból reménykedünk, amely érvényesíteni tudja erejét és akaratát a határon túli részeken, európai ügyé avatva a magyarok ügyét – fogalmazott. Szerinte a két világháború utáni diktatórumok korrekciója válik lehetővé az európai egyesítés folyamatában, így az unióhoz való csatlakozásnak nagy a nemzetpolitikai tétje. „Ha semmi más haszna nem volna, akkor ez önmagában is megérné” – mondta Tökés László, aki hangsúlyozta: húsz évvel a rendszerváltozás után ideje van a nemzetpolitikai rendszerváltozásnak is.

MTI/Tökés László sajtóirodája

Tökés László beszéde a XXIII. Fidesz-kongresszuson

Alig tudok megszólalni a meghatódottságtól, köszönöm a kedves fogadtatást. Magam és munkatársaim, elbarátaink, a határon túli magyarság képviselői nevében egyaránt gratulálók a Fidesz-Magyar Polgári Szövetségnek és szövetséges társaiknak az elért eredményért. Más megközelítésben a Fidesz még erősebb, hiszen ha a mandátumok számát tekintjük, akkor a magyarországi mandátumok 64 százalékát nyerték el, úgyhogy még inkább felértékelődik Schmitt Pál csapatának a sikere.

Húsz évvel a rendszerváltozás kezdete után és hét évvel a szűk esztendőket követően megújuló lendülettel haladunk előre, és jó hírekkel jöhetünk odaát, hiszen három helyet nyertünk el. Nemes irigységgel tekintünk az MSZP-re, mert ők egyet többet nyertek el. Mi nem tudtuk megvalósítani, hogy legyen négy – ám ez nem Orbán Viktor Elnök úron és munkatársain múlott, ők eljöttek Erdélybe segíteni nekünk, de vannak Erdélyben, akik inkább Vadim Tudorék malmára hajtották a vizet, mert úgy érezték, hogy mi nem vagyunk elég magyarok. Úgyhogy végül is csak a kilenc százalékát tudtuk megszerezni a szavazatoknak, kilenc százalékban vettünk részt a magyarok részéről a szavazáson. Ez messze meghaladja számárányunkat, tehát a politikai súlyunk, hogy így fogalmazzak, meghaladja az erdélyi magyarság számbeli súlyát.

Hölgyeim és Uraim!

Megvalósítottuk tervünket. Azzal indultunk neki idén a választásoknak, hogy egységes Kárpát-medencei magyar képviselet létrehozására törekszünk, és így tekintünk a felvidékiekre, az erdélyiekre, az anyaországiakra. Együttvéve a néppárti küldöttek száma 19, de hogyha a magyar képviselőket számoljuk össze, akkor huszonhat vagyunk a Kárpát-medencéből – ezzel már lehet valamit kezdeni. A szlovák parlament rendkívüli figyelme, melyet Orbán Viktor, illetve az ő kijelentése iránt tanúsított, az csak a Solyom László felé irányuló román figyelemhez fogható még, amikor Erdélyben tett látogatást nemzeti ünnepünkön. Ez a szomszédos közfigyelem is rávilágít arra, hogy milyen fontos

számunkra a Kárpát-medencei magyar nemzetközi, európai parlamenti képviselet megvalósítása.

Köszönjük Orbán Viktornak, hogy beavatkozott a határon túli magyarok ügyeibe – mert egyebek mellett ezzel vádolták. Ezzel vádoltak már a kommunizmus idején is minden nemzeti elkötelezettségű magyar politikus, hogyha érdeklődést mutatott a határon túli magyarok iránt: Beavatkoznak Románia politikájába – ahogyan Ceaușescu mondta. Vagyis a „Románia belügyeibe való be nem avatkozás” szelleme még most is ott kísért. Sőt, ezelőtt két évvel még Erdélyben is, a magyar oldalon is kikérték, hogy ne avatkozzon be a Fidesz az erdélyi magyar politikába. Hála Istennek, ezen már túl vagyunk, mert mindenki beláthatja, hogy nekünk a Szabó Dezső által megfogalmazott elv alapján – mely szerint minden magyar felelős minden magyarért – ez nemcsak lehetőségünk, hanem a kötelességünk.

Egyenesen kötelességünk beavatkozni egymás dolgaiba, egymás sorsába, és végképp szakítanunk kell azzal a kommunizmus idejébeli be nem avatkozási politikával, amely bennünket odahaza magunkra hagyott. Odahaza „bozgorok” voltunk, hazátlaknak számítottunk, ideát románoknak tituláltak nemegyszer. Végre el kell érkeznie annak az időnek, amikor – akárhol is élünk – mindenütt nemzeti méltóságunk tudatával, teljes magyarokként élünk és tartozunk össze.

Hölgyeim és Uraim!

Az a kedvezőtlen európai tapasztalat is idekapcsolódik, amellyel nagyon sokszor találkozunk: a mi ügyeinkre, a határon túli magyarság dolgára azt mondják, hogy ez a tagországok belügyei közé tartozik. Annál is fajdalmasabb ez a minősítés, mert annak előtte a másik oldalról hallottuk ezt, azóta pedig nem egyszer európai oldalról is ezzel igyekeznek lerázni egy-egy közérdekű, európai kérdésnek számító magyar ügyet. Rosszul esik, amikor a magyarságról, a határon túli magyarságról szinte hallani sem lehet Európában. Annál is inkább, mert hallunk a cigánykérdésről, hallunk az árva gyermekekről, a bevándorlókról, a homoszexuálisok jogairól –

egyébként nagyon helyesen –, de a magyarokról senki nem beszél. Tegyem hozzá: nem beszél addig, amíg mi nem tárjuk Európa elé a határon túli magyarság ügyeit, és éppen ezért is van szükség a közös magyar képviselet létrehozására és megerősítésére. Egy erős Európában reménykedünk, mely érvényesíteni tudja az emberi jogokat, a kisebbségi jogokat a tagországokban, egy erős Magyarországból reménykedünk, amely érvényesíteni tudja erejét és akaratát a határon túli részeken, és amely valóban európai ügyé tudja avatni az egész nemzet ügyét – hogy erős, egy legyen a nemzet, hogy a magyar ügy határokon innen és túl érvényesüljön tudjon nemzetközi szinten. Ezt kívánjuk, erre van szükségünk Felvidéken és Erdélyben, de erre van szüksége Szerbiának, Délvidéknek, Ukrajnában élő közösségünknek, Kárpátaljának, hiszen most, ameddig ők kívül rekednek az Európai Unión, az ő védelmükben és képviseletükben nekünk kell eljárunk.

Örvendünk, hogy újból beigazolódott, hogy Erdély nem a románoké, hanem Erdély azoké, akik lakják. Ilyenképpen Erdély a magyaroké is – mondom a rendszerváltozás temesvári kezdeteinek a 20. évfordulóján, amikor összefonódik egymással Nagy Imre mártír miniszterelnök és vértanútársai temetésének az emléke és Orbán Viktor akkor elhangzott beszéde. Bizony, a posztkommunista megszállókat is már egyszer s mindenkorra ki kellene utasítani a politikából és a közéletből, amint tette azt Orbán Viktor a szovjet csapatokkal. A berlini fal leomlása, a soproni határzár lebontása, a Páneurópai Piknik évfordulója – valamennyi egykori esemény azoknak a falaknak a lebontását sürgetik, amelyek elválasztanak bennünket egymástól. Valójában '89-ben vált lehetővé a trianoni határok békés felszámolásának az elkezdése. Ebben hátráltak bennünk azóta is – abban az egymásra találásban, amely olyan példás formában valósult meg ezelőtt húsz évvel.

Hölgyeim és Uraim!

Bennünket az első világháború után elszakítottak egymástól. A második világháborúban végképp leszakadtunk, illetve kizsárolták Európából. Ezért

az Európai Uniónak nagy a nemzetpolitikai tétje. Az Európai Unióhoz való csatlakozásnak nagy a nemzetpolitikai súlya. Ha semmi más haszna nem volna, akkor már ez önmagában is megérné, mert a világ-háborúkat követő békerendszerek és diktátumok korrekciója válik lehetővé az európai egyesülés folyamatában. Ilyen értelemben akár eurotranszilvanizmusról is beszélhetünk, Transzilvania visszatér Európába, visszatárlunk egymáshoz – a trianoni határok feletti nemzetegyesítés valósul meg, az európai integráció keretében a magyar integráció.

Köszönjük a Fidesz–Magyar Polgári Szövetségnek – a XXIII. kongresszusán –, hogy ennek a politikának az elharcosa, megtestesítője, és hogy ez a politika, ez a nemzetpolitika egyesít bennünket.

Nemrég egy kápolnát avattak Doberdóban, és eszembe jutott a közismert katonadalnak, népdalnak az a sora, hogy:

„Csillagos ég, merre van a magyar hazám,
Merre sirat engem az édesanyám...”

Igen, hazátlanoknak érezhettük magunkat hosszú ideig, és ez még mindig nem a múlté, mert – amint Pelczné Gáll Ildikó mondotta imént – nemcsak a jelenünket, a múltunkat és a jövőnket, hanem a magyarságunkat, a hovatartozásunkat, az identitásunkat is nagy mértékben felérték és meggyengítették. A határokon átívelő nemzetegyesítés és az önrendelkezés, az autonómia kivívása – ez a két politikai célkitűzés, mely a nemzeti önrendelkezést valósítja meg határon innen és túl. És igen, ki kell mondanunk, hogy a politikai rendszerváltozással együtt szükségünk van a nemzeti, a nemzetpolitikai rendszerváltozásra is. Eddig a kommunisták ellen hadakoztunk és hadakozunk mind a mai napig. Az ő utódaikkal szemben most viszont egy nemzetpolitikai rendszerváltozásra van szükségünk, amely az egész nemzet összefogásában, felszabadulásában és önrendelkezésében a kivívásában valósulhat meg. Igen, ez az év a változás éve, és a változás éve lehet minden határon túli részen. A határon túliak képviselőinek a jelenléte is ezt a változást jelenítheti meg: hogy végre, húsz év után egyesbe kerüljünk. És abból a hatodik koporsóból feltámadjon előre eltemetett múltunk – hogyha már megbűnhődöttük nemcsak a múltat, hanem a jövőndőt is. Ezt kívánom, a magyar feltámadást, azt kívánom, hogy legyen ez az év a változás, a felemelkedés, a kibontakozás éve egész magyarságunk számára.

2009. június 13.

NYILATKOZAT

Romániai magyarságunk jelene és jövője szempontjából minden bizonnyal fontos előrelépésnek számít, hogy hosszú ideje tartó szembenállás nyomán, idén – az autonómia közös képviselője, valamint az európai parlamenti választások jó kimenetele érdekében – az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanácsnak és a Romániai Magyar Demokrata Szövetségnek végre sikerült összefogniuk, és ennek köszönhetően az Erdélyi Magyar Egyeztető Fórumot létrehozni, valamint közös EP-választási listát állítani.

Az erdélyi Magyar Összefogás viszonylatában különösképpen káros és fájdalmas – egyebek mellett – az a két visszatérési eset, mely városunk, Nagyvárad és Bihar megye közvéleményét háborítja és kedélyállapotát borzolja.

I. A Bihar Napló 2009. június 11-i lapszámban az ún. Az Érsemjéni Reformátusok Megújulást Kereső Csoportja ad „Választ a püspök és a főgondnok közleményére”. A szövegből kiderül, hogy a címzetek alulírott püspök és Kovács Zoltán főgondnok volnának.

Jelek szerint a Balazsi József polgármester által vezényelt csoport a saját útján is tovább folytatja azt a provokációsorozatot, melynek eddigi csúcspontja az a hangosbemondás, szinte fél napos tüntetés volt, mellyel a királyhágómelléki püspök Pünkösdmásodnapjára érsemjéni istentiszteleti szolgálatát „tisztelték meg”. Erre mondják a „megújodási csoport” névtelenségbe burkolózó tagjai, hogy: „keresztyéni szeretettel vártak” bennünket.

Tájékoztatás végett emlékeztetünk rá, hogy az elfajult érsemjéni ügyben az elmúlt év során számtalan meghallgatás és „tisztázás” történt, és kivizsgálások, gyűlések egész sorozatára került sor. A gyűleleket lelkipáztóra ellen indított fegyelmi eljárás révén végképpen tisztázódott a helyzet, amikor is az Egyházkerületi Fegyelmi Bizottság Fülöp János lelkész másodfokon is, jogerősen felmentette. – Ezek után már semmi helye és indoka nincs semiféle „tisztázásnak”, még kevésbé pedig olyan „tüntetésnek”, mely az Anyaszentegyház törvényes rendje és békéje ellen irányul.

Az előzmények és a részletek közismertek – tehát ezekre nem szükséges kitérni. Azt viszont ismételt hangsúlyozni kell, hogy: Balazsi József RMDSZ-es polgármesternek hivatalánál fogva tartózkodnia kellene a gyűlekezeti közrendháborítástól. Márpedig a falu polgári elöljárója nem egyebet tesz, mint eléré áll az erőszakosan elégedetlenkedők

csoportjának, sőt, polgármesteri hatáskörében még abban is vezető szerepet vállal, hogy emezek – szektás módon – kiszakadjanak áldott emlékezetű Kazinczy Ferenc egyházközségéből, és új református templomot építsenek a maguk számára. A valósághoz az is hozzátartozik, hogy Balazsi József és csapata még az EP-választási kampányt sem állították bojkottálni.

2. A másik botrányos bihari eset az Erdélyi Magyar Ifjak (EMI) által kihelyezett kétnyelvű feliratokkal kapcsolatos. A Bihar Napló 2009. június 11-i számában megdöbbenéssel olvashattuk Szabó Ödön RMDSZ-ügyvezető elnök következő nyilatkozatát: „Azon fiatalok közül is egyesek, akik kedden nagyon hangosak voltak a magyar anyanyelv védelmében, gyerekkorukban az anyjuk nyelvén, ékes románssággal hallgatták a bölcsődalokat, és így nyilván kissé frusztráltak, hogy ez a mi csodálatos magyar anyanyelvi élményünk elkerülte őket” (sic!).

Ezt az alantas cinizmust és ezt a gúnyolódó nemzeti megkülönböztetést minden becsületes ember, minden román anya és valamennyi román anyától származó magyar ifjú nevében határozottan el kell ítélnünk. Készenes elismerésre méltó, hogyha egy román Édesanya hitvéstársa anyanyelvére is megtanítja gyermekét. Különösképpen fájdalmasnak kell tartanunk, hogyha ez a durva sértés éppen egy olyan középviselői vezetőtől származik, akinek – tisztségénél fogva – nem a megosztó különbségtételt, hanem az összefogást kellene munkálnia. A Zúscslág Jánosok pártos származási logikájának nincs helye közöttünk. Sokszínű egységünkben mindnyájunknak azon kell fáradoznunk, hogy mind a megsértett Anyák, mind a megbántott Fiak nyelvét szabadon használhassuk a „tolerancia földjén” – Erdély- és Biharországban, vagy éppen Temesközben.

Mindkét sajnálatos esetet a szíves figyelmükbe ajánlván, ezúton kérjük az RMDSZ országos és megyei vezetőit, hogy keljenek a védelmére Érsemjéni Református Egyházközségünknek, valamint a nagyváradi-bihari EMI-nek. A Magyar Összefogás iránti elkötelezettségüket Királyhágómelléki Református Egyházkerületünk, másfelől az Erdélyi Magyar Ifjak a legutóbbi választás alkalmával egyaránt bebizonyították.

Nagyvárad, 2009. június 22.

TÓKÉS LÁSZLÓ
püspök,
EP-képviselő

Partiumi Híd Fesztivál Kőkényesden

Első alkalommal szervezik meg a Partiumi Híd Fesztivált a Szatmár megyei Kőkényesden. A partiumi fiatalok által szervezett ifjúsági tábor mottója egy Wass Albert idézet: „Az igazak jövődjét a lélek és a szellem ereje formálja...”

A kőkényesdi horgászto mellett rendezett első nemzeti ifjúsági tábor időpontja 2009. július 9-13. A rendezvény fővédnöke Mádl Ferenc, Magyarország volt köztársasági elnöke és Tőkés László, a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspöke, EP-képviselő. Az ötnapos Fesztivál főszervezője és programfelelőse Krakkó Rudolf, a Szatmári Híd Egyesület vezetője, sajtószóvivője, valamint Vékony Zsolt. A fesztivál médiafőnöke Frigyesy Ágnes újságíró.

A partiumi fiatalok célja: a nemzettudat erősítése, a nemzeti önbecsülés visszaszerzése, továbbá

szoros kapcsolatok kialakítása és ápolása más – nemzetünkért tenni akaró – szervezetekkel, és a történelmi egyházakkal.

A rendezvény szervezői szeretnék elérni, hogy a résztvevő gyermekek és felnőttek, fiatalok és „örökifjak”, fiúk és lányok, mindenki megtalálja a neki tetsző programot, anélkül, hogy politikai tőke kovácsolónak áldozataivá válnának.

Naponta nemzeti tudatot erősítő irodalmi, történelmi, kulturális előadásokat hallgathatnak majd a Fesztivál résztvevői. Az előadók között található Raffay Ernő, Takaró Mihály és Vekov Károly történészek, Tőkés László EP-képviselő, Bethlen Farkas polgármester, Bartha József lelkész és Gergely István, a csíksomlyói „Árvácskák” „atyja”, Mikola István és Vona Gábor politikusok, Buzányzsky Jenő, a legendás hírvé Arany csapat

tagja és mások. Többek között lesz néptáncbemutató, borkóstoló, horgász- és halászléfőző-verseny, és még számtalan program várja a vendégeket.

Esténként neves együttesek szórakoztatják a nagydeműt! A magyarországi zenekarok között található július 9-én az Osztováta és az Isermés Arcok, július 10-én a Tűzmadár, az Ossian, július 11-én az Expirit, az Invader, a Kalapács, július 12-én az October, a 4Ever, a Bikini, július 13-án a Kormoran, a Zanzibár és az Ordibál Szamócsák.

Honlap-elérhetőség: www.hidfesztival.eu

www.hidegyesulet.5mp.eu

E-mail címek: arkrud@gmail.com

frigyesy@gmail.com

hidegyesulet.partium@gmail.com

FRIGYESY ÁGNES

TÖKÉS LÁSZLÓ WASHINGTONBAN

Truman-Reagan Szabadságéremmel tüntették ki az Egyesült Államokban Temesvár hőseit az 1989-es romániai forradalom 20. évfordulóján

Abból az alkalomból, hogy az Amerikai Egyesült Államok Kongresszusa által létrehozott, A Kommunizmus Áldozatainak Emlékhelye Alapítvány a Truman-Reagan Szabadságéremmel tünteti ki, Tökés László püspök, európai parlamenti képviselő a rangos díj átvételére 2009. június 14-én Washingtonba utazott.

Az utazás kapcsán az amerikai Magyar Emberjogi Alapítvány (HHRF), valamint a Magyar Amerikai Koalíció (HAC) szervezésében európai parlamenti képviselőnk sűrű politikai programnak tett eleget. Június 15-én, hétfőn a Fehér Házban, a Nemzetbiztonsági Tanács hivatalában találkozókon vett részt.

A délelőtti folyamán Anthony Blinken, a Nemzetbiztonsági Tanács rangidős tagja, Joe Biden alelnök külpolitikai főtanácsadójával folytatott megbeszélést, Hámos László, a HHRF elnöke és Max Teleki, a HAC vezetője társaságában.

Tökés László a nemrégben lezajlott EP-választások, illetve a közép-jobb pártok és a nemzeti radikálisok előretörése kapcsán külön is kitért az EU-hoz csatlakozott, volt kommunista országokban, nevezetesen a Magyarország szomszédainál sertéspestis-járvány módjára terjedő, magyarellenés nacionalizmusra, egyebek mellett pedig a Nagy-Románia Párt választási sikerére. Igen sajnálatos – mondotta –, hogy az Európai Unióban, valamint az Egyesült Államokban a kisebbségi kérdést továbbra is általában érdektelenség övezi, vagy – a jobbik esetben – a hagyományos, őshonos kisebbségek problémáját a bevándorolt kisebbségek ügye szorítja háttérbe. Hasonlóképpen az is megállapítható, hogy a fejlett demokratikus országok alig fordítanak figyelmet a kommunista múlt visszahúzó örökségére, melynek továbbélése állandó feszültségforrást jelent a volt szovjet tömb országaiban.

Képviselőnk másolatban átnyújtotta azt, a NATO-tagországainak vezetőihez írt Nyílt levelet, melyet a Kárpát-Medencei Magyar Autótonómia Tanács nevében a tavaly márciusi bukaresti csúcstalálkozójuk alkalmából intéztek hozzájuk, s melyben a Magyarország határain kívülre szakadt magyar közösségek helyzetének megoldására és a Kárpát-medencei térség stabilitásának és biztonságának a céljából az országhatárokat tiszteletben tartó, a belső önrendelkezés elvén alapuló autonómiák rendszerének a bevezetését, illetve támogatását javasolták.

Tökés László az Egyesült Államok egykori erkölcsei autoritásának a helyreállítását szorgalmazta, mely a múltban az emberi és a kisebbségi jogok, a

KÖZLEMÉNY

vallásszabadság és a demokratikus értékek világ-szintű támogatásában mutatkozott meg. A „rendszerváltozást” ígérő Obama-kormányzat erre nézve reménységet ébreszt az elnyomott népek és kisebbségek körében.

Blinken főtanácsadó diplomatikus óvatossággal választott a felvetett kérdésekre. Kifejtette azon véleményét, hogy saját problémáikat az ezekben leginkább illetékes nemzeti kormányoknak kell megoldaniuk, vagy adott esetekben az Európai Unió keretében kell megkeresni a megoldást. Arra a kérdésre, hogy az amerikai külpolitika metálan „kivonulni” szándékozna kelet- és közép-európai térségünkkel, határozott nemmel válaszolt. Tom Lantos elkötelezett közép-európai, magyarbarát, és balkáni politikájának felvetése kapcsán nagy elismeréssel szölt a néhai jeles kongresszusi képviselőről, továbbá az Egyesült Államok változatlan odafigyeléséről biztosította vendégeit.

Délben Elizabeth Helgerson, a Nemzetbiztonsági Tanács közép- és délkelet-európai ügyekért felelős igazgatója fogadta európai képviselőnköt.

A Truman-Reagan Díj kapcsán Tökés László Ronald Reagan egykori amerikai elnöknek a kommunizmus legyőzésében játszott meghatározó szerepét méltatta, és ennek a fajta demokratikus, felszabadító politikának a folytatását szorgalmazta a ma is létező kommunista országok, illetve a posztkommunista országok viszonylatában. Európai képviselőnk Balázs Péter magyarországi külügyminiszter azon – legutóbbi – kijelentése vonatkozásában, mely szerint térségünkben „a legnagyobb veszélyt a nacionalizmus jelenti”, kifejtette, hogy határozottan különbséget kell tenni a többségi nemzetek agresszívan elnyomó nacionalizmusa, másfelől pedig az elnyomott kisebbségi közösségek védekező patriotizmusa között. Ez utóbbi politikai magatartás jellemzi a szétszakított magyarokat.

Helgerson asszony a térségünk ismeretéről tanúszkodó empátiával hallgatta végig képviselőnk és a kíséretében lévő Kárpát-medencei helyezettjének, és az elkobzott ingatlanok, a magyar nyelvű felsőoktatás és egyéb kérdésekben támogatásáról biztosította őket.

Délután a Bush-kormányzat idején felállított, Az Egyesült Államok Nemzetközi Vallásszabadságot Figyelő Bizottságának vezető tisztségviselői fogadták európai képviselőnköt, élükön James Standish igazgatóval.

Tökés László a Testület 2008. évi Jelentésével kapcsolatban sajnálatlall állapította meg, hogy a több száz oldalas dokumentumban Románia neve mindössze egyetlen utalás erejéig szerepel, noha az alapvetően diszkriminatív romániai egyházpolitika és vallásügyi törvény miatt országunk külön fejezetet érdemelne. Képviselőnk azt kérte, hogy a tekintélyes nemzetközi szervezet külön figyelmet szenteljen a romániai helyzetnek, – egyebek mellett – az Erdély területén a Román Ortodox Egyház aktív részvételével végbemenő kolonizációs politikának, a moldvai csángók egyházi segédlettel – „Krisztus nevében” – történő asszimilációjának a kisebbségi magyar egyházak hátrányos megkülönböztetésének, és nem utolsó sorban pedig az elkobzott egyházi tulajdonok visszaszolgáltatása akadályozásának, valamint a román görög katolikus templomok ortodoxok általi visszaszolgáltatása késleltetésének.

A vendéglátók rendkívüli figyelemmel követték a részletes egyházügyi beszámolót. Támogatásukról és részvételükről biztosították egy olyan európai kitekintésű egyházügyi szakkonferencia megrendezésének tervét, mely térségünk, illetve Románia vallási ügyeivel és helyzetével foglalkozna.

Késő délután európai képviselőnk a washingtoni Kossuth Házban találkozott a helyi és környékbeli magyarság tagjaival. Unió, Erdéllyel című előadását a vendéglátók részéről Lauer Edith asszony, a HAC elnökségi tagja vezette be. Hámos László az előadó 1989-ben játszott temesvári szerepét és jelenlegi európai parlamenti tevékenységét, nem utolsó sorban pedig kommunizmus-ellenes küzdelméért odaítélt kitüntetését méltatta.

Este Magyarország amerikai nagykövetségén tartottak megemlékezést néhai Nagy Imre mártírmiszterelnökről, újratemetésének 20. évfordulója alkalmából. Az egybegyűlteket Somogyi Ferenc nagykövet köszöntötte. Tökés László imádság mondatával adózott az 1956-os forradalom és szabadságharc vértanúinak emlékének. Az emlékünnepeket magyarországi művészek alkalmi hangversenye zárta.

Imádságában püspök-képviselőnk Ady Endre versét idézte: „Békíts ki magaddal s magammal, / Hiszen Te vagy a béke.”

Washington, 2009. június 16.

TÖKÉS LÁSZLÓ
EP-képviselő
sajtóirodája

LAUDATIO

a Truman-Reagan Szabadságérem átadásakor

1989 valóban a csodák éve volt! Két évizedt múltán is hihetetlennek tűnnek azok az események, amelyek – Ronald Reagan elnöksége alatt – megsemmisítő csapást mértek a „gonosz birodalmára”. Ma, Nagy Imre, Maléter Pál és az 1956-os Magyar Forradalom más mártír-vezetőinek méltóságos és katartikus hatású budapesti újratemetésének 20. évfordulóján, kegyelettel és tisztelettel emlékezünk reájuk, és a többi hőse, kiknek szenvedése és áldozata elvezetett a Szovjetunió összeomlásához.

Szintén húsz évvel ezelőtt, 1989-ben szerzett tudomást a világ Tökés László fiatal, romániai magyar református lelkipásztor kivételes bátorságáról. Az erdélyi falvak tervszerű lerombolása, valamint a

2,5 milliós romániai magyar kisebbség folyamatos elnyomása elleni fellépése miatt kivívta a Ceaușescu-rezsim haragját, és ez drámai ömszecsapást eredményezett: amikor a rettegett román Securitate el akarta távolítani a lelkesít a Temesvári Református Egyházközségből, gyülekezeti tagok, szomszédok, barátok és idegenek – magyarok és románok együttesen – élőláncal vették körbe a templomot, hogy megvédjék őt és családját. Ez a szembeszegülés lobbantotta lángra az 1989 decemberi Román Forradalmat.

A Ceaușescu-rezsim bukása utáni eufória nyomán azonban hamar rá kellett jönnünk, hogy a 42 évig kommunista elnyomás alatt élő román társa-

dalomnak, az őshonos magyar közösséget is beleértve, hatalmas nehézségekkel kell megküzdenie.

1990 elején Tökés Lászlót a Királyhágómelléki Református Egyházkerület püspökévé választották. Magára vállalta azt a nehéz feladatot, hogy a magyarok módszeres diszkriminációja és erőszakos beolvasztása okozta sebeket gyógyítsa, és újjáépítse az elkobzott magyar egyházi és kulturális intézmények gyökör igen kiterjedt rendszerét.

A kormányzat folyamatosan gátolta az egyházi javak restitúcióját. Tökés püspök úr felismerte az új intézmények – templomok, iskolák, árvaházak, idősotthonok – létrehozásának szükségességét. 1999-ben megalapította a nagyváradi Partiumi Keresztény

Egyetemet, amely az erdélyi magyar Sapientia Tudományegyetem hálózatának fontos pillére. Könyveket írt hiteről és tapasztalatairól, és a romániai magyar közösség folytatódó hátrányos megkülönböztetése ellen szólalt fel nemzetközi konferenciákon.

„Temesvár szellemében”, a nyíltság és a megbocsátás jegyében munkálkodott az együtt élő román-magyar közösség, valamint a többségi ortodox és a kisebbségi egyházak közötti megbékélés érdekében. Rá kellett jönnie azonban, hogy amíg a kommunista büntettek elkövetői nem hajlandók felelősséget vállalni tetteikért, addig az áldozatok nem felejtethetnek, és meg sem bocsáthatnak!

Az aggasztóan lassú, romániai demokratizálódási folyamat láttán Tőkés püspök úr a hagyományosan egyedi, erdélyi utat választotta: Isten szolgáljaként a politikai küzdőtéren is szerepet vállalt népe sorsának jobbra fordítása érdekében. Olaszországban, Spanyolországban, Finnországban és Svájcban tett látogatásai rendjén megtapasztalta, hogy az ottani történelmi kisebbségek a többséggel egyenlőségben, és méltányos helyzetben élnek a számukra biztosított autonómiaformák keretében. Romániára nézve is ezt a megoldást javasolta: biztosítsanak autonómiát, helyi önkormányzatiságot a magyaroknak, hiszen csak ekképpen vehetnek részt a mindennapjaikat befolyásoló döntésekben.

2007-ben független jelöltként nyert mandátumot az Európai Parlamentbe. Két héttel ezelőtti újraválasztása pedig továbbra is lehetővé teszi, hogy a lelkiismeret hangján szólaljon meg szerte Európában.

Ez év márciusában az EU-tagállamokban elkövetett kommunista büntettek kutatására, dokumentálására és elítélésére irányuló határozati javaslatot nyújtott be az Európai Parlamentnek. A megelőző ellenállás dacára, 2009. április 2-án az Európai Parlament nagy többséggel el is fogadta a javaslatot. Ma, amikor az orosz vezetés a Szovjetunió történelmének „újraértékelésén” – például Sztálin rehabilitációján – ügyködik, teljességgel időszerű, hogy az európai országok elítéljék a kommunizmus gaztetteit, amiképpen – helyesen – a holokauszt büntetteit is elítélte.

A Kommunizmus Áldozatainak Emlékhelye Alapítványnak is ez a küldetése: a kommunizmus több mint százmillió áldozata emlékének megőrzése, és tragikus sorsuk megismertetése a felnövekvő generációkkal. Ezen törekvés részeként, az Alapítvány minden évben odaítéli a Truman-Reagan Szabadságérmét, egy olyan személynak vagy szervezetnek, aki/amely tanúbizonyságát adta egy életre szóló elkötelezettségének a szabadság és a demokrácia előmozdítása, valamint a kommunizmus és a zsarnokság minden formájával szembeni ellenállás mellett.

1989-ben Tőkés László az életét kockáztatta, amikor az egyik leghírhedtebb kommunista diktátor, Ceaușescu hatalmával szembeszállt. S bár fegyvertelen és tapasztalatlan volt ebben az összecsapásban, kelt alapvető dolog vértette fel: az egyedül Istennek engedelmeskedő hite, és azon erkölcsi meggyőződése, hogy ha a zsarnokságnak ellenáll, a Mindenható megdöntheti azt! Életútja ihletet jelent számunkra, akik kiváltságos módon szabadságban és demokráciában élünk, és reménységet mindazok számára, akik továbbra is a kommunista ideológiák miatt szenvednek.

Megtiszteltetés számunkra, hogy Tőkés László püspök urat a mai napon kitüntethetjük a Truman-Reagan Szabadságéremmel.

Washington, 2009. június 16.

LAUER EDITH

IMÁDSÁG

a Kommunizmus Globális Múzeuma felavatása alkalmából

Felséges Istenünk! Mennyei Atyánk!

Szent Igédben Te azt ígérted, hogy: „Felhózzod a Te igazságodat, mint a világosságot, és a te jogosságodat, miként a delet” (Zsolt 37,6).

A világban tapasztalható rengeteg igazságtalanság és nyomasztó jogtalanság láttán gyakran elkeseredünk, és reményünket veszítve elcsüggedünk.

Kicsiny Dávidként hogyan is szállhatnánk szembe a túlerővel, a világ Góliátjaival?

Vádol bennünket a lelkiismeret cinkos megalkuvásainkért és gyáva megfutamodásainkért, melyek által a gonoszt felbátorítjuk, az igazságot eláruljuk, embertársainkat, az elnyomottakat pedig magukra hagyjuk.

Bocsásd meg bűneinket, kicsinyhitűségünket, melyek kárhoztatnak, gyengeségeinket és gyarlóságainkat, melyeken a gonosz hatalma alapul!

Az önmagán és félelmein felül emelkedő Dávid hitét add nekünk, aki tudta, hogy „Te hadakozol érettünk”.

Add a Zsolttáros bizonyosságát a mi szívünkbe, aki tudta, hogy az igazság olyanképpen virrad fel, miként a fényes nap, és hittel tudta, hogy törvényed jogossága, miként teremtett világod természeti törvénye, oly bizonyosan érvényesülni fog.

Ezt a hitet és a hitbéli meggyőződésnek azt a bátorságát add nekünk, az elnyomottaknak, mely képessé tesz bennünket az igazság melletti kiállásra és az egymásért való cselekvésre.

Kérve kérünk: szabadíts meg minket a gonosztól! Szabadításodért hálákat adva, imádkozunk egy Isten- és embertelen korszak és rendszer valamennyi áldozatáért. Vigasztalj és áldj meg, emelj fel bennünket! „Jöjjön el a Te országod!”

Áldd meg Gyülekezetünket, melynek közönségében az emlékeztet győgyításának ezt a műzemat felavatjuk. Legyen áldott azoknak emléke, akiknek bizonyágtételét és krisztusi áldozatát hirdeti ez az intézmény. Ámen.

Washington, 2009. június 16.

TÖKÉS LÁSZLÓ

Harc „a Gonosz Birodalma” ellen

Még elevenen él bennem annak a júniusi napnak az emléke, amikor két évvel ezelőtt, a Capitolium dombjának oldalában, George W. Bush elnök részvételével a Kommunizmus Áldozatainak Emlékművét felavattuk.

Most, a Tienanmen-téri diáklázadás kegyetlen vérbefojtásának huszadik évfordulóján Thomas Marsh impozáns emlékműve egyszerre emlékeztet bennünket a Demokrácia Istenasszonyának ledöntött pekingi szobrára, valamint – annak ihlető forrásaként – a New York-i Szabadság-szoborra. A Kommunizmus Áldozatainak Emlékalapítvány által felállított Emlékhely méltó módon emlékeztet bennünket a totalitárius kommunista diktatúra vértelen áldozatainak, hőseinek és vértanúinak tiszmíllóira, az emlékezés révén pedig a Szabadság szimbolikus erejével készlet minket a múlt emberiség ellen elkövetett bűneivel való szembenézésre, valamint a zsarnokság ellen és a rab népek felszabadításáért viselt harc töretlen folytatására.

2007. június 12-én mondott beszédében Tom Lantos képviselő az 1956-os magyar forradalomról és szabadságharcról is megemlékezett, találó módon mutatva rá, hogy az „nem bukkott el, csak elhalasztódott a győzelme”.

Húsz esztendővel a romániai forradalom temesvári kirobbanása és a hírhedt Ceaușescu-diktatúra bukása után fájdalommal kell megállapítanunk, hogy a kommunizmus elleni szabadságharcok végső győzelme még mindig várat magára. Amint Emil Constantinescu volt román államelnök fogalmazott: az Isten- és embertelen kommunizmus „már nem képes visszatérni, de elmenni sem tud igazán”. A volt szovjet birodalomban, valamint kelet- és közép-európai csatlósállamainak posztkommunista társadalmaiban tovább él volt képviselői és átmentetők örökségének káros következményei által.

Azt is mondhatnánk, hogy térségünk országai-ban a kommunizmus elleni vértelen küzdelem, egy III. világháború zajlik immár hűvös óta. A demokratikus rendszerváltozás békés átmenetének ez a súlyos ára. Amint Ronald Reagan elnök nevezte: „a Gonosz Birodalma” önként nem adja meg magát! A régi rezsim kiváltságosai és gonosztevői, a volt diktatúra kiszolgálói és haszonélvezői egykori hatalmukat a gazdasági életbe mentették át, majd újból politikai hatalomra konvertálták. Éppen ezért: a kommunizmus egykori áldozatainak és utódaiknak mind a mai napig nem szolgáltatott igazságot. Márpedig igazság és jogosság nélkül sem igazi szabadság, sem tartós békesség és stabilitás nem létezik.

Az Egyesült Államok budapesti nagykövetségével szemben két évtized után is ott éktelenkedik a megszálló szovjet „hősök” emlékműve... A forradalom 50. évfordulóján (2006) pedig a posztkommunista magyar kormányzat a diktatúra emlékét idéző, brutális módszerekkel lépett fel Budapest békésen ünneplő népe ellen.

Hasonló események és zavargások sora szegélyezi Románia kommunizmus utáni, ellentmondásos korszakát, a Ceaușescu-féle nacionál-kommunizmus örökösei pedig mindmáig nem szolgáltattak igazságot az elnyomott és kiárusított kisebbségeiknek – köztük az erdélyi magyaroknak. Az eurokonform román kirakatpolitika ugyan már eljutott a kommunizmus verbális elítéléséig (lásd: Tismăneanu-féle Jelentés) –, a diktatúra áldozatai iránti jóvátételtől azonban továbbra is mereven elzárkózik. A román törvényhozás és az igazságszolgáltatás „változatlanul visszautasítja azt, hogy a kommunizmus büntetteit ugyanazzal a mércével ítélje meg, mint a nácizmus nevében elkövetett rémtetteket” - állapítja meg Marius Oprea, a Kommunizmus Büntetteit Vizsgáló Intézet vezetője.

Európa, a volt vasfüggöny túlsó oldalán lévő fejtett Nyugat, sőt az Egyházak ökumenikus közössége is kisélekedik ellen elkövetett és a kommunista háborús bűntettek ügyében egyértelműen állást foglalni. Húsz évnek kellett elteltie, míg – idén áprilisban – az Európai Parlament végre megette az első döntő lépést ebben az irányban.

Mindezeket figyelembe véve, illesse őszinte elismerés a Kommunizmus Áldozatainak Emlékhelye Alapítványt – Lee Edwards elnök urat –, az amerikai „szabad világ” kongresszusát azért, hogy a ma átadott díj névadóinak szellemében az egész földkerekségen fellépnek a totalitárius diktatúrák ellen, a rab népek védelmében, és bennünket, a volt kommunista rezsimiek alattvalóit is segítenek a szabadság győzelméért folytatott küzdelmünkben.

A Truman-Reagan Szabadság-Emlékem, valamint a kommunizmus áldozatainak emléket állító globális internetes múzeum – melyet ma délután avatunk fel – jelentsen igazi elismerést és erkölcsi bátorítást mindazok számára, akik világszerte, Kínában, Tibetben, Észak-Koreában és Kubában – Isten nevében – tovább küzdenek az igazságért és a szabadságért.

Washington, 2009. június 16.

TÓKÉS LÁSZLÓ

KÖZLEMÉNY

Washingtoni látogatása második napján, 2009. június 16-án délelőtt Tökés László püspök, európai parlamenti képviselő A Kommunizmus Áldozatainak Emlékművének koszorúzását ünnepségén vett részt.

Megnyitó beszédében Lee Edwards, a Kommunizmus Áldozatainak Emlékhelye Alapítvány elnöke a pekingi Tienanmen-téri vérengzés, valamint a Berlińi Fal leomlása, illetve a kelet-közép-európai rendszerváltozás 20. évfordulójáról emlékezett meg.

Toomas Vaga, az amerikai Észti Lutheránus Egyház zsinati elnökének imaszólgálatá után Aldena Vas, az Egyesült Államok volt szövetségi nagykövete szolt az egybegyűltekhez, kivételes meggyőző erővel hívta fel a figyelmet a tovább élő kommunizmus veszélyeire. „A kommunizmus még mindig nem a múlté – mondotta –, hiszen csak Európa területén is a jelenben mintegy ötven kommunista párt működik.” Jared Gruber, a Szabadságot Most! [Freedom now] nemzetközi mozgalom aktivistája a tovább létező kommunista országok felszabadítása mellett foglalt állást, rámutatva arra, hogy a kínai kommunista rezsim egymagában annyi áldozatot szedett, mint a sztálini és a hitleri diktatúrák együttvéve.

Az Emlékműnél – többek között – Csehország, Észtország, Magyarország, Litvánia, Makedónia, Lengyelország, Románia, Ukrajna és Tajvan külképviseletet, valamint a Rab Nemzetek Országos Bizottságának [USA] és különféle menekült-szervezeteknek a képviselői helyezték el koszorúikat.

A kommunizmus áldozatainak emlékéit idéző rendezvénysorozat délben a Kongresszus Rayburn Épületének egyik dísztermében, a Truman-Reagan Szabadság-Emlékem átadási ünnepélyével folytatódott. Az idei kiüntetettek: Tökés László püspök, EP-képviselő, Steny Hoyer képviselőházi demokrata frakcióvezető, az amerikai Helsinki Bizottság volt elnöke, valamint – post mortem – Jack Kemp volt kongresszusi képviselő.

A Rab Nemzetek Országos Bizottsága által, az amerikai kormányzat patronálásával létrehozott A

IMÁDSÁG

Nagy Imre vértanú-miniszterelnök emléknapiján és a Berlińi Fal leomlásának évfordulóján

Felséges Istenünk! Menyei Atyánk!

Te azt ígérted, hogy: „mi, akik egykor távol voltunk, közelvalókká leszünk egymáshoz, a Krisztus vére által; mert Ő a mi békeségünk, aki egyggy teszi mind a két nemzetset lefontván a közbevetett válaszfalakat” (Ef 2,13-14).

Hálát adunk Néked azért, hogy a gyűlölség és az ellenségeskedés közöttünk magasodó válaszfalait lerontottad!

Köszönjük Néked, Jézusunk, hogy végtelen szeretetteddel legyőzted a halálosító gonoszt, aki Téged keresztre feszített.

Azokra emlékezünk, akik halálig hűséges példát adtak követtek, és inkább vállalták az önfeláldozó vértanúságot, mintsem hogy másokat áldoztak volna fel az istentelen ellenségeskedés szentségtelen oltárán!

Falak szövevénye és útvesztője választ el bennünket egymástól. A bűn, a hazugság, a gyűlölet, a testvérielenség, az önzés emel közénk áthatolha-

atlan válaszfalakat. Fajokat, nemzeteket, „osztályellenségeket”, kisebbségi közösségeket, páriákat és megbélyegzettek tasztát az emberi kizárlagosság egymással ellenséges táborokba.

Köszönjük Néked, hogy amit az eget a földdel – azonképpen az Atyát a teremtményeivel s az embert az emberrel összekapcsolod, és szeretetben egyesíted! Egyedül Szereteted és kegyelmed cselekedte és cselekedheti meg, hogy a közöttünk emelkedő válaszfalak leomoljanak, és kiöntött véred árán megbékéljen ember az emberrel, nemzet a nemzettel, Kain és Ábel békében éljen, a „tékozló fiak” „atyai házadhoz” térjenek, és Te általad, hitben üdvözüljenek.

Jézus szent nevéért kérünk: áldj meg bennünket, áldd meg nemzetünket (Ady Endre). Ámen.

Washington, 2009. június 17.

TÓKÉS LÁSZLÓ

Európai Parlament keretében – nemzetközi Bibliakiállítás szervezzen.

Európai képviselőnk ugyanakkor kegyeletes főhajással idézte meg néhai Nagy Imre mártír-miniszterelnök emlékeit, brutális kivégzésének (1958) és budapesti újratemetésének (1989) évfordulóján. A romániai Snagovban fogva tartott kormányfő és mártírtársai húsz évvel ezelőtti végtisztességététele a magyarországi demokratikus rendszer-változás kezdetét jelentette – emelte ki Tökés László (püspökünk nyitóimádságát mellékelve közöljük).

A népes vendégereget Adrian Vierita nagykövet köszöntötte. A globális internetes múzeumot Lee Edwards alapítványi elnök nyitotta meg. Az est meghívott előadójaként Vladimir Tismăneanu professzor, a romániai kommunizmus bűntetteiről szóló jelentést összeállító bizottság elnöke tartott előadást, és adta át Traian Băseescu államelnök személyes üzenetét. A 2006 decemberben közzétett Jelentés alapján a román államfő „törvénytelen és kriminális rendszernek” minősítette a kommunizmust.

„Kezdetben azt hittük, hogy tetemvizsgálatra vállalkoztunk – mondotta az előadó –, utóbb azonban arra kellett rájónnunk, hogy élveboncolást kell végeznünk, hiszen a kommunizmus mindmáig nem ért véget Romániában. A kommunisták »Isten országát« itti, a földön, parancsuralmukkal akarták megvalósítani, a Párt azonban nem isten, ennek következtében pedig az önmagát istenítő Hatalom kísérlete csak szenvedést és halált hozott, és eleve kudarcra volt ítélve” – állapította meg Vladimir Tismăneanu.

A nagykövetségi fogadás alkalmával Tökés László a kommunizmus által elnyomott nemzetek több képviselőjével találkozott – köztük a kubai menekültek egyesületi vezetőivel. Marius Oprea, a Kommunizmus Bűneit Vizsgáló Országos Bizottság elnökének üzenetét adta át nekik, akik nemrégben szervezetük kiüntetésében részesítették a román anti-kommunista vezetőt.

Washington–Nagyvárad, 2009. június 17.

TÓKÉS LÁSZLÓ
EP-képviselő
sajtóíródája

Kommunizmus Áldozatainak Emlékhelye Alapítvány az eltelt tíz esztendőben olyan jeles személyiségeket és szervezeteket tüntettek ki az emlékéremmel, akik, illetve amelyek kivételes szerepet játszottak az „imperialista kommunizmus” elleni harcban, és példamutató módon léptek fel a „kommunista holokauszt” ellen. A kiüntetettek között találjuk a következőket: Elena Bonner (Oroszország), Vytautas Landsbergis (Litvánia), Joseph Lieberman (USA), Orbán Viktor, Václav Havel, II. János Pál pápa, Lech Walesa, Horváth János és Tom Lantos.

Tökés László kiüntetésére alkalmából Lauer Edith alapítványi igazgató mondott laudációt, aki a néhai temesvári lelkipásztor romániai forradalomban játszott szerepe mellett a díjazott európai parlamenti tevékenységét méltatta, a totalitárius kommunizmus elleni határozott fellépése vonatkozásában. (A méltató beszédet, valamint Tökés Lászlónak a kiüntetés átvételekor elmondott, Harc „a Gonosz birodalma” ellen című beszédét mellékeljük.)

A díj átadása alkalmából több jeles amerikai személyiség tartott beszédet. Frank Wolf republikánus képviselő, a Ceaușescu-rezsim elleni küzdelem régi „harcosa” a „három kiüntetett óriás” sorában külön is kitért Tökés László „felejtethetlen temesvári helytállására, mely 1989 karácsonyán a Ceaușescu-diktatúra összeomlásához vezetett”.

Este Románia washingtoni nagykövetségén avatták fel a Kommunizmus Globális Múzeumát, mely internet útján tárja nyilvánosság elé a totalitárius diktatúra közel száz éves múltját – és jelenét (<http://www.globalmuseumoncommunism.org>).

Bevezető beszédében Tökés László „Isten csodájának” nevezte, hogy míg húsz évvel ezelőtt még a román diktátort dicsőítették, most viszont az amerikai román nagykövetség ad helyt az antikommunista múzeum megnyitásának; valamint azt, hogy míg két évtizede Romániában még papíralomba küldtek tízezer Bibliát és WC-papírt gyártottak belőlük, ezzel szemben legutóbb neki magának nyílt lehetősége arra, hogy Brüsszelben – az

KÖZLEMÉNY

CSÍKSOMLYÓ – AZ ERDÉLYI MAGYAR
KÖZÖSSÉG ÉLNI AKARÁSÁNAK JELE

Az Erdélyi Unitárius Egyház hívei és vezetői az idén is keserű szájjal vették tudomásul, hogy a csíksomlyói búcsú történeti alapjáról néhol még mindig valótlanságok jelennek meg. Pünkösöd alkalmával évről-évre több helyen ténszerültenségeket közölnek a híressé vált búcsú eredetéről. Széles körben terjesztik napjainkban is azt a tévhitet, miszerint a csíksomlyói búcsú a János Zsigmond erdélyi fejedelem erőszakos hittérítésével szembeni ellenállásra emlékeztet. A fejedelem állítólag hadsereggel akarta Csík- és Gyergyószék katolikus híveit unitárius hitre téríteni 1567-ben.

Mindaz történelmi lehetetlenség, hiszen az Erdélyi Unitárius Egyház egy évvel később, 1568-ban (!), a tordai országgyűlés vallásügyi határozata nyomán alakult meg. Az akkori erdélyi fejedelem, János Zsigmond engedélyezte a hitvitázást, és a tordai vallásügyi határozat elfogadásával a korabeli Európában példátlan módon hozzájárult a felekezetközi feszültségek csökkentéséhez. Ő maga 1565-től a reformáció híve, 1569-től (!) az unitarizmus követője, aki felekezeti hovatartozását nem kötötte össze a más vallásúak üldözésével. Nevéhez fűződik a bevett vallások rendszere, amely alapján az országgyűlés a római katolikus egyház mellett rendre bevett egyházaknak ismerte el a reformációból eredő protestáns felekezeteket.

A fentiek értelmében elképzelhetetlen, hogy az a nyitott szellemiségű fejedelem, akihez a világhírű vallásszabadság törvénye fűződik, 1567-ben a még nem létező unitárius egyház részéről erőszakkal lépett volna fel a székelőföldi katolikusok ellen.

Mára a csíksomlyói búcsú zarándokhelye lett mindazoknak, akik lélekben együtt éreznek – nemcsak hitükben, hanem nemzetiségükben is. Ilyenként sokkal többet jelent ténszerületen történelmi eseményekre való hivatkozásnál, és lélekemelő erejét mai világunkban rendkívüli élmény megtapasztalni.

Erdélyi magyar közösségünk élni akarásának és erkölcsi, hitbeli magatartásának szép megnyilvánulása a csíksomlyói búcsú. Értékeljük, éltsük ezt a hagyományt, és a tordai vallásszabadság szellemiségének talaján állva igazodjunk a történelmi tényekhez, valamint a más felekezetek tiszteletéhez.

NAGY LÁSZLÓ,
az Erdélyi
Unitárius Egyház
főjegyzője

(REGGELI ÚJSÁG, 2009. június 2.)

Ifjú képzőművészek, diákok Szentendrén és Nagyváradon

2009. május 3-12. között a Partiumi Keresztény Egyetem nyolc reklámgrafika szakos diákja rövid tanulmányúton vett részt – kísérettel – Szentendrén, a budapesti székhelyű Partiumi Egyetem Alapítvány támogatásával. A szervezésben és kivitelezésben oroszán részt vállalt Tökés József alapítványi titkár, valamint Bakos István elnök.

Kiemelkedő eseménye volt a szentendrei tanulmányútnak a május 4-én megnyitott képzőművészeti tárlat, melyen diákjaink mutathatták be alkotásaikat. A tárlat helyszíne a Városháza Galériája volt. A megnyitón dr. Dietz Ferenc polgármester mondott üdvözlőbeszédet. Egyetemünket Tolnay István, a PKE Vezetőtanácsának mb. elnöke képviselte, aki tolmácsolta Tökés László püspök üzenetét, és ismertette a Partiumi Keresztény Egyetem eddigi történetét, jelenlegi helyzetét és fejlesztési terveit, külön is kiemelve a művészképzés fontosságát. A Szentendrei Régi Művészteleppel való együttműködésről szóló gondolatait Szakács Imre festőművész fejtette ki. Záróként Novotny Tihamér budapesti művészettörténész hosszasan kielemezte a fiatalok szellemes, lendületes munkáit, valamint megemlítette a határon innen és túl élő képzőművészek közötti kapcsolat fontosságát, melynek révén megismerhetik egymás gondolkodásmódját, stílusát, s ezáltal lendületet kaphatnak a későbbi találkozások.

Tanulmányutunk alatt bőven adódott lehetőség szakmai tájékozódásra, illetve múzeum- és galérialátogatásra.

A Szentendrei Művésztelepen Szakács Imre vezetett végig bennünket, bemutatva saját műtermét és a többi ott dolgozó művészeket, illetve azok műhelyeit. Itt találkozhattunk a Murnao-i Képzőművészek Szövetségének elnökével, Bernhard Kölbl festőművésszel, valamint a szentendrei Buhály József és Aknay János festőművészekkel.

Megismerkedhettünk a Vajda Lajos Stúdió néhány tagjával, illetve munkásságával, mint például: Bereznai Péter, Lugossy László – kinek a Művészetmalom Galériában tekinthettük meg Kifürkészhetetlen című tárlatát –, valamint a már említett Aknay János, aki lakhelyén is vendégül látott bennünket egy kötetlenebb, baráti társalgásra.

Vinceffy László sepsiszentgyörgyi Munkácsy-díjas festőművész különös és mélyen elgondolkodtató kiállításának alkalmával ellátogattunk a Vajda Lajos Stúdió galériájába is, melynek keretében tanúi lehettünk a Magyar Művészetért Díj átadásának.

Ismeretséget kötöttünk az egri Eszterházy Károly Főiskola fiatal képzőművészeivel is, akiknek tárlatát a budapesti MAMÚ Galériában (Marosvásárhelyi Műhely, vagy másképpen a MA születő MŰ-vek) tekinthettük meg. Ugyanitt kerültünk kapcsolatba Krizbai Sándorral, a galéria elnökével, aki csoportos vagy akár egyéni kiállítási lehetőséget ajánlott fel a jövőre nézve a PKE fiatal képzőművészei számára.

Hasonló értékű szakmai tapasztalatszereget gondolatát vetette fel Szakács Imre, aki több alkalommal

is patronált bennünket szentendrei programunk alatt. Ajánlatában felvillantott egy teljes anyagi ellátással rendelkező egyhetes alkotói programot a Szentendrei Művésztelepen.

A tanulmányút emlékezetes momentuma volt a Magyar Képzőművészeti Egyetemen tett látogatás, melynek során dr. Kónig Frigyes rektor fogadott bennünket, és megmutatta nekünk az egyetem műhelyeit. A Magyar Képzőművészeti Egyetemtől is kaptunk ajánlatot csereprogramokra, illetve nagylelkű könyvesmagokkal ajándékozták meg egyetemünk könyvtárát. Külön kiemelném Blaskóné Majkó Katalin könyvtárigazgató kedvességét, aki továbbra is támogató- és segítőkész ajánlott hallgatóink számára. Továbbá felvettük a kapcsolatot a HÖK-al, azaz a Hallgatói Önkormányzattal is, egyelőre elérhetőségeinket írtuk fel egymásnak.

A Falk Miksa utcában rendezett Műgyűjtők Éjszakája elnevezésű rendezvény alkalmával sor került több kisebb, budapesti galéria látogatására, melyeket többnyire műkedvelő szemmel néztünk végig. Városnéző programunk alatt leginkább Budapest kortárs szabadterti műemlékeit tekinthettük meg, mint például az '56-os emlékművet, az Időkerék vagy a Pauer Gyula által készített Cipők a Duna-parton holokauszt-emlékművet.

A program utolsó napján a Partiumi Keresztény Egyetem javára rendezett jótékonyági hangversenyen voltunk a budapesti Liszt Ferenc Zeneakadémián.

Rövid tanulmányutunk alatt feledhetetlen élményben volt részünk a hétfői kikapcsolódás során is – például a léányfalusi termálfürdőn –, de nem kevésbé nyújtott számunkra kellemes hangulatot szentendrei szálláshelyünk, a Jázmin utcai vendégház.

Végül szeretnék köszönetet mondani – minden hallható nevében, akik részt vettek a tanulmányúton – azoknak, akik támogatták ezt a programot, és szakmailag továbbjutási lehetőségét kínálták fel a PKE képzőművészei számára.

Külön köszönet Tökés Józsefnek, ki mindvégig kezeskedett arról, hogy sikerrel járjon a tanulmányút, és hogy kellemesen érezzük magunkat e tíz nap alatt.

Az Ifjú képzőművészek, diákok Szentendrén és Nagyváradon program résztvevői:

Fogarasi István – harmadéves hallgató
Gálfi Júlia – harmadéves hallgató
Gergely Ernő – harmadéves hallgató
Magyar Róbert – harmadéves hallgató
Molnár Anita – másodéves hallgató
Moş Cătălina – elsőéves hallgató
Murányi Matza Teréz – másodéves hallgató
Virág Magor – harmadéves hallgató
Izsák Előd – kísérő tanár

Nagyvárad, 2009. május 19.

IZSÁK ELŐD

Címünk: RO-410210 ORADEA
str. Jean Calvin nr. 1, jud. Bihor
Telefon/Fax: (+40)259/416-067
E-mail: partiumikozlony@yahoo.com
Honlap: www.kiralyhagomellek.ro

A szerkesztőbizottság elnöke:
CSÚRY ISTVÁN
Felelős szerkesztő:
WAGNER ERIK

Tördelőszerkesztő: Kraftsikné Petrikó Ildikó
Korrektor: Pap Judith
Készült a Királyhágómelléki
Református Egyházkerület
Szenczi Kertész Ábrahám Nyomdájában